

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1996 - 1997 (*)

16 SEPTEMBRE 1997

PROPOSITION DE LOI

modifiant les règles de prescription en droit privé

(Déposée par MM. Geert Bourgeois et
Karel Van Hoorebeke)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition s'inspire de la proposition de loi rédigée par le professeur Matthias Storme (*Tijdschrift voor Privaatrecht*, n° 4 - 94), que nous avons complétée et modifiée en accord avec l'auteur.

Comme la plupart des régimes de droit privé, notre système juridique connaît un système d'extinction des actions, appelé prescription (libératoire). Depuis 1804, le législateur est intervenu à plusieurs reprises afin d'instaurer de nombreuses exceptions dans des cas particuliers. Les règles légales générales en matière de prescription n'ont toutefois pas été modifiées. Il n'en existe pas moins une jurisprudence décisionnelle relativement récente concernant les règles et les conséquences précises de la prescription libératoire.

On peut déduire de ce qui précède que le problème de la prescription n'a pas fait l'objet d'une réflexion très approfondie au cours des cent cinquante dernières années. La jurisprudence et la doctrine ne sont

(*) Troisième session de la 49ème législature

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1996 - 1997 (*)

16 SEPTEMBER 1997

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de wetgeving betreffende de privaatrechtelijke verjaringsregels

(Ingediend door de heren Geert Bourgeois
en Karel Van Hoorebeke)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit voorstel is gebaseerd op het uitgewerkte wetsvoorstel van professor Matthias Storme (*Tijdschrift voor Privaatrecht*, nr. 4-94). Het werd aangevuld en gewijzigd in akkoord met de auteur.

Zoals de meeste stelsels van privaatrecht kent ons rechtsstelsel een wijze van uitdoving van aanspraken die (bevrijdende) verjaring wordt genoemd. Sinds 1804 is de wetgever herhaaldelijk opgetreden om talrijke uitzonderingsregels in te voeren voor bijzondere gevallen; de algemene wettelijke regels van de verjaring werden evenwel niet gewijzigd. Dit belet niet dat er ook relatief recente beslissende rechtspraak is over de precieze regels en gevolgen van de bevrijdende verjaring.

Dit toont wellicht aan dat er de laatste honderdvijftig jaar niet uitermate veel is nagedacht over het probleem van de verjaring. Rechtspraak en rechtsleer zijn er evenmin in geslaagd om de oude en nieuwe

(*) Derde zitting van de 49ste zittingsperiode

pas non plus parvenues à apporter une solution satisfaisante aux problèmes anciens et nouveaux. Les interventions du législateur constituent en outre une mosaïque d'exceptions élaborées à la hâte et souvent à la demande de certains groupes de pression, en dehors de toute vision ou structure globale.

La présente proposition de loi a pour objet de simplifier autant que possible les règles en la matière, sans modifier trop profondément les règles particulières existantes. Un point important est qu'elle uniformise autant que possible le délai de prescription pour les différentes qualifications qui pourraient être données à une même catégorie de faits, afin d'éviter des discriminations et des requalifications artificielles d'autres règles juridiques, en raison de la seule prescription.

La proposition tend à généraliser un double délai de prescription: un délai plus court, dont le point de départ est suspendu tant que le créancier ne peut raisonnablement pas faire valoir ses droits (prescription au sens strict), et un délai plus long, dont le point de départ ne peut être suspendu que par les motifs auxquels le créancier doit s'attendre. Faute de termes plus appropriés - la notion de «délai de forclusion» étant impropre parce que désignant trop souvent des délais différents, nous appellerons le premier délai de prescription libératoire «délai de prescription d'acquiescement» et le second «délai de prescription de protection». Ce système s'applique déjà en droit des assurances (article 34 de la loi sur le contrat d'assurance terrestre).

Le délai de la prescription de protection est maintenu à trente ans (la durée d'une génération). La question de savoir si le délai de la prescription d'acquiescement doit être fixé à trois ou à cinq ans devrait être tranchée en fonction de la fréquence avec laquelle l'un ou l'autre délai a été prévu dans les dispositions internationales et européennes liant la Belgique, et ce, afin de limiter autant que possible le nombre d'exceptions. Le délai retenu dans la présente proposition est de trois ans (voir l'article 2261*bis* proposé du Code civil). L'examen s'est limité au droit privé et ne porte donc pas sur la prescription dans des domaines tels que, par exemple, le droit fiscal et le droit de la sécurité sociale.

problemen op bevredigende wijze op te lossen. Bovendien vormt het optreden van de wetgever een lappendeken van haastig verwoorde uitzonderingsregels, vaak op verzoek van bepaalde lobby's, zonder globale visie of systeem.

De bedoeling van dit wetsvoorstel is zoveel mogelijk te vereenvoudigen, zonder de bestaande bijzondere regels al te drastisch te wijzigen. Belangrijk is dat de verjaringstermijn zoveel mogelijk wordt geüniformiseerd voor alle uiteenlopende kwalificaties die eenzelfde feitengeheel zou kunnen krijgen, om distorsies en kunstmatige herkwalificaties van andere rechtsregels, louter omwille van de verjaring, tegen te gaan.

Het voorstel gaat uit van de veralgemening van een dubbele verjaringstermijn: een kortere termijn, waarvan het vertrekpunt opgeschort is zolang de schuldeiser zijn aanspraak redelijkerwijze niet geldend kan maken (verjaring in enge zin), en een langere termijn, waarvan het vertrekpunt slechts opgeschort wordt door die gronden waarop de schuldenaar bedacht moet zijn. Bij gebrek aan betere woorden - en omwille van de onbruikbaarheid van het woord «vervaltermijn», waarmee te vaak uiteenlopende termijnen worden aangeduid - noemen wij de eerste vorm van bevrijdende verjaringstermijn een «berustende verjaringstermijn» en de tweede vorm een «beschermende verjaringstermijn». Dit stelsel bestaat nu reeds in het verzekeringsrecht (artikel 34 van de wet op de landverzekeringsovereenkomsten).

De beschermende verjaringstermijn blijft in dit voorstel dertig jaar (de duur van een generatie). Of de algemene berustende verjaringstermijn drie dan wel vijf jaar moet bedragen, zou moeten worden beslist op grond van het gewicht dat de ene dan wel de andere termijn heeft in de internationale en Europeesrechtelijke bepalingen waardoor België gebonden is, dit om het aantal uitzonderingen zo beperkt mogelijk te houden. In dit voorstel wordt uitgegaan van een termijn van drie jaar (zie het voorgestelde artikel 2261*bis* B.W.). Het onderzoek is beperkt gebleven tot het privaatrecht en bestrijkt dus niet de verjaring in bijvoorbeeld het fiscaal recht en het sociale-zekerheidsrecht.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Article 1er

Cet article n'appelle aucun commentaire. Les modifications proposées au Code judiciaire ne concernent nullement l'organisation des cours et tribunaux.

Art. 4

Cet article contient essentiellement des précisions visant à codifier la jurisprudence en vigueur. La dernière partie de l'alinéa 1er remplace et limite l'actuel article 2247.

Art. 5

Il suffira en l'occurrence de renvoyer à l'article 106 des lois coordonnées sur la comptabilité de l'Etat et à l'article 7 de la loi du 6 février 1970.

Art. 6

En règle générale, la prescription n'est pas interrompue par l'ouverture de procédures, telles que la tierce décision contraignante, ni par l'ouverture de procédures administratives, même organisées par la loi, étant donné que celles-ci ne donnent pas lieu à une décision judiciaire. S'agissant de la tierce décision contraignante, cette solution n'est pas satisfaisante, de sorte qu'il est préférable de prévoir une interruption à certaines conditions (cf. également l'article 3:316, alinéa 3, du Code civil néerlandais).

Art. 7 et 8

La modification proposée généralise et précise les dispositions des articles 2249 et 2250 actuels du Code civil. En principe, toutes les causes d'interruption seront désormais traitées de la même manière.

Art. 9 et suivants

En ce qui concerne les actuels articles 2251 et suivants du Code civil, le régime de la suspension est remplacé par celui de la prolongation à l'article 2251.

COMMENTAAR BIJ DE ARTIKELLEN.

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen verdere commentaar. Er worden wel wijzigingen voorgesteld aan het Gerechtelijk Wetboek, maar deze raken geenszins de organisatie van de hoven en rechtbanken.

Art. 4

Dit artikel betreft grotendeels een verduidelijking die geldende rechtspraak codificeert. Het laatste zinsdeel van het eerste lid vervangt en beperkt de huidige regeling van artikel 2247 B.W..

Art. 5

Hiervoor volstaat het te verwijzen naar artikel 106 van de gecoördineerde wetten op de Rijkscomptabiliteit en naar artikel 7 van de wet van 6 februari 1970.

Art. 6

De verjaring wordt in de regel niet gestuit door de inleiding van procedures zoals de bindende derdenbeslissing en van zelfs wettelijk georganiseerde bestuurlijke procedures, aangezien deze niet leiden tot een rechterlijke beslissing. Wat de bindende derdenbeslissing betreft, is dit niet bevredigend en verdient het de voorkeur onder zekere voorwaarden een stuiting in te voeren (vgl. ook artikel 3:316, lid 3, N.B.W.).

Art. 7 en 8

De voorgestelde wijziging veralgemeent en preciseert de huidige bepalingen van de artikelen 2249 en 2250 B.W.. Alle stuitingsgronden worden in beginsel gelijk behandeld.

Art. 9 e.v.

Wat betreft de huidige artikelen 2251 e.v. B.W.: de regeling van de schorsing wordt vervangen door die van de verlenging in artikel 2251.

Art. 11

L'article 2250^{quater}, alinéa 2, proposé du Code civil souligne clairement que les parties peuvent convenir à tout moment d'interrompre la prescription, et donc de la faire recommencer d'une manière moins formelle que ne le prévoit la loi. Afin de protéger le débiteur, nous proposons d'imposer toujours au moins une notification.

Art. 13

La prescription est essentiellement suspendue au profit des incapables (cette règle s'appliquant, de façon assez étonnante, à la prescription trentenaire, mais très rarement aux prescriptions plus courtes) et entre époux. La jurisprudence a généralisé la suspension à tous les cas dans lesquels une personne est mise, par la loi, dans l'impossibilité de faire valoir ses droits, sans toutefois l'étendre à l'impossibilité de droit.

Même si les règles existantes ne sont pas déraisonnables, le motif entraînant la prescription étant connu de la partie adverse, la conception même de la suspension est désuète. Il n'a en effet pas de sens de faire dépendre - de façon inversement proportionnelle - le délai restant à l'expiration de la suspension du délai écoulé avant le début de celle-ci. Des systèmes plus modernes, tel l'article 3:320 du Code civil néerlandais, ont dès lors remplacé la suspension par une prolongation ou un report de la prescription en disposant que, pourvu qu'il ne soit pas prescrit lors de la survenance du motif de prolongation, le droit du titulaire peut en tout cas être exercé pendant un bref délai (par exemple, six mois ou un an) après que ce motif a cessé d'exister.

Le libellé de cet article s'inspire de l'article 3:320 du Code civil néerlandais.

Art. 15

L'existence de possibilités d'interruption en dehors d'un procès est favorable au débiteur étant donné qu'elle permet au créancier d'accorder ou de tolérer un délai sans risquer la prescription.

Notre droit connaît néanmoins un certain nombre de délais de prescription que l'on considère généralement comme ne pouvant être interrompus. Dans tous les cas où il s'agit d'actions relevant uniquement du droit patrimonial, cette conception est extrêmement critiquable, d'autant que, dans la plupart des cas, elle ne découle pas de la loi. Si l'on peut sans doute admettre que certains délais en matière de droits subjectifs relevant du droit familial ou du droit public,

Art. 11

De precisering van artikel 2250^{quater}, tweede lid, B.W. maakt duidelijk dat partijen op elk ogenblik kunnen overeenkomen om de verjaring te stuiten en dus te laten herbeginnen, op minder formele wijze dan wettelijk bepaald. Om de schuldenaar te beschermen, wordt bepaald dat altijd minstens een kennisgeving is vereist.

Art. 13

De verjaring wordt voornamelijk geschorst ten gunste van onbekwamen (hoewel deze regel merkwaardig genoeg geldt voor de dertigjarige verjaring maar vaak niet voor korte verjaringen) en tussen echtgenoten. De rechtspraak heeft de schorsing veralgemeend tot alle gevallen waarin iemand door de wet wordt verhinderd om zijn rechten geldend te maken, maar niet tot de feitelijke verhindering.

Hoewel de bestaande regels niet onredelijk zijn omwille van de kenbaarheid van de schorsingsgrond voor de wederpartij, is de figuur van de schorsing zelf achterhaald. Het heeft immers geen zin om de resterende termijn na het ophouden van de schorsing te laten hangen - in omgekeerde evenredigheid - van de reeds vóór het begin van de schorsing verstreken termijn. Modernere regelingen, zoals artikel 3:320 N.B.W., hebben de schorsing dan ook vervangen door een verlenging of uitstel van de verjaring, door te bepalen dat de aanspraakgerechtigde zijn aanspraak, mits ze niet verjaard is bij het ontstaan van de verlengingsgrond, hoe dan ook nog kan uitoefenen tijdens een korte periode (bijvoorbeeld zes maanden of een jaar) nadat deze grond heeft opgehouden te bestaan.

De formulering van dit artikel is geïnspireerd door artikel 3:320 N.B.W..

Art. 15

Het bestaan van stuitingsmogelijkheden buiten proces is in het belang van de schuldenaar, vermits het de schuldeiser de mogelijkheid geeft uitstel te verlenen of te gedogen zonder de verjaring te riskeren.

Desondanks zijn er in ons recht een aantal verjaringstermijnen waarvan doorgaans wordt gesteld dat ze niet kunnen worden gestuit. In alle gevallen waarin het om zuiver vermogensrechtelijke aanspraken gaat, is deze kwalificatie als niet stuitbaar ten zeerste bekritiseerbaar, des te meer omdat deze in de meeste gevallen niet uit de wettekst kan worden afgeleid. De kwalificatie van bepaalde termijnen betreffende subjectieve rechten uit het

de même que les délais impartis pour l'exercice de certains pouvoirs sont non susceptibles d'interruption, rien ne justifie qu'il en soit ainsi pour les actions en matière de droit patrimonial. Il convient donc en principe d'appliquer les règles du Code civil, sauf dispositions contraires prévues explicitement par le législateur.

Art. 17

Il serait souhaitable d'étendre le système du double délai de prescription - un délai de prescription d'acquiescement et un autre de prescription de protection - prévu par le nouveau droit des assurances à pratiquement toutes les revendications patrimoniales, étant entendu que la prescription de protection doit demeurer fixée à trente ans et que la prescription d'acquiescement, plus courte, devrait être ramenée, d'une manière générale, à trois ans.

La disposition de l'alinéa 2, 1°, diffère de ce que prévoit le projet de loi déposé par le gouvernement; nous souhaitons en effet que la partie adverse ait la possibilité de ramener ce délai de prescription à trois ans en signalant les risques de dommages à l'autre partie (nous songeons par exemple à un médecin qui met en garde son patient contre la possibilité qu'il a commis une faute et les risques de dommage liés au traitement médical donné).

En ce qui concerne l'alinéa 4, il suffira de renvoyer à l'article 26 du titre préliminaire du Code de procédure pénale.

Art. 9, 13, 18 et 19

Les parties peuvent abrégier les délais de la prescription d'acquiescement pour autant que cela n'empêche pas en fait la mise en oeuvre de l'action, sans préjudice des règles en matière de clauses abusives et de dispositions impératives applicables à certaines actions. Les parties ne peuvent toutefois exclure ni limiter à l'avance les causes d'interruption et de prolongation (y compris les causes jurisprudentielles), y compris la suspension de la prescription (d'acquiescement) tant que le titulaire ne connaît pas ni n'est censé connaître son droit. Il en va de même de la possibilité de prolongation ou de sursis, sauf dans le cadre d'une clause d'exonération valable.

Art. 21

Le délai de prescription d'acquiescement ou de protection ne court pas tant que la cause d'action est cachée frauduleusement par le responsable. Cette règle figure explicitement à l'article 34 de la loi sur le

familierecht of het publiekrecht als niet stuitbare «vervaltermijnen» kan wellicht aanvaardbaar zijn, en hetzelfde kan gelden voor de termijnen voor de uitoefening van bepaalde bevoegdheden, maar voor aanspraken in het vermogensrecht bestaat daar in elk geval geen zinnvolle reden voor. In principe moeten dus de regels van het Burgerlijk Wetboek gelden, tenzij de wetgever uitdrukkelijk anders bepaalt.

Art. 17

Het stelsel van een dubbele verjaringstermijn - een berustende en een beschermende - van het nieuwe verzekeringsrecht zou best worden veralgemeend tot bijna alle vermogensrechtelijke aanspraken, met dien verstande dat de beschermende verjaringstermijn dertig jaar moet blijven bedragen. De kortere, berustende verjaringstermijn zou algemeen moeten worden ingekort tot drie jaar.

De bepaling «het feit waaruit...» in het tweede lid verschilt van het regeringsontwerp; wij willen de wederpartij de kans geven de verjaringstermijn in te korten tot drie jaar door mededeling van mogelijke schade aan de andere partij. (Bij wijze van voorbeeld denken wij aan een arts die zijn patiënt verwittigt van een mogelijke fout en mogelijke «schade» na een medische behandeling.)

Met betrekking tot het vierde lid volstaat het te verwijzen naar artikel 26 van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van Strafvordering.

Art. 9, 13, 18 en 19

Partijen kunnen berustende verjaringstermijnen inkorten zolang dit de geldendmaking van de aanspraak niet in feite onmogelijk maakt, onverminderd de regels inzake onrechtmatige bedingen en dwingende bepalingen voor bepaalde aanspraken. Maar partijen kunnen de wettelijke (met inbegrip van de jurisprudentiële) stuitings- en verlengingsgronden, waaronder ook de opschorting van de (berustende) verjaring zolang de aanspraakgerechtigde zijn aanspraak niet kende noch behoorde te kennen, niet op voorhand uitsluiten of beperken. Hetzelfde geldt voor de mogelijkheid van verlenging of respijt, tenzij dan in het kader van een geldig vrijtekeningsbeding.

Art. 21

De berustende of beschermende verjaringstermijn loopt niet zolang de aanspraak door de aansprakelijke bedrieglijk verborgen is gehouden. We vinden de regel uitdrukkelijk in artikel 34 van de Land-

contrat d'assurance terrestre, mais elle est également appliquée dans d'autres domaines. Une règle comparable figure, par exemple, à l'article 194, alinéa 4, des lois sur les sociétés commerciales.

L'application de cette règle à l'ensemble des délais de prescription cadre du reste avec une autre règle générale de notre droit, selon laquelle une partie qui se rend coupable de fraude ne peut invoquer la faute même inexcusable de la partie adverse dans le but, par exemple, d'éviter l'annulation d'un contrat (Cass., 23 septembre 1977). Par suite de cette règle, en cas de fraude, le délai de la prescription d'acquiescement et le délai de la prescription de protection ne courent qu'à partir du moment où la partie adverse a réellement connaissance des éléments nécessaires pour faire valoir sa revendication.

L'alinéa 2 proposé remplace l'article 1304, alinéa 2, du Code civil, sauf en ce qui concerne l'erreur, pour laquelle la règle prévue à l'article 2261*bis*, alinéa 2, du Code civil suffit (à savoir que le délai court dès que l'on découvre ou que l'on aurait manifestement dû découvrir l'erreur).

Art. 25

L'article 2262*quinquies* proposé du Code civil remplace notamment les articles 100 à 102 des lois coordonnées sur la comptabilité de l'Etat et les articles 25 et suivants de l'arrêté royal n° 150 du 18 mars 1935 relatif à la caisse des dépôts et consignations.

Art. 40

L'article 2281 proposé du Code civil s'inspire de l'article 13 de la Convention de Vienne sur les contrats de vente internationale de marchandises et d'un certain nombre d'autres conventions internationales.

Art. 33, 34, 35, 37, 38, 39 et 53

Toutes ces dispositions visent à améliorer la sécurité juridique en ce qui concerne le point de départ (et, par voie de conséquence, la fin) de la prescription ainsi que la sécurité juridique dans les relations de droit en général. De nombreuses procédures pourraient être évitées, si les parties faisaient preuve de davantage de minutie dans l'exécution des contrats. Nous trouvons de telles règles dans de nombreux systèmes juridiques étrangers et conventions internationales, par exemple à l'article 39 (i) de la Convention de Vienne sur les contrats de vente internationale de marchandises. Quant à l'exception prévue en cas de fraude, elle figure à l'article 40 de cette même Convention.

verzekeringsovereenkomstenwet, maar hij wordt in uiteenlopende domeinen toegepast. Een vergelijkbare regel vinden we bijvoorbeeld in artikel 194, lid 4, Venn.W..

De toepassing van deze regel op alle verjaringstermijnen is overigens in overeenstemming met een andere algemene regel in ons recht, namelijk dat een partij die bedrog pleegt, niet kan inroepen dat de wederpartij een zelfs onverschoonbare fout beging om zo bijvoorbeeld een vernietiging van een overeenkomst te vermijden (Cass., 23 september 1977). Ten gevolge van deze regel lopen zowel berustende als beschermende verjaringstermijnen in geval van bedrog dan ook eerst op het ogenblik waarop de wederpartij daadwerkelijk kennis heeft van de elementen, nodig voor de geldendmaking van zijn aanspraak.

Het voorgestelde tweede lid vervangt artikel 1304, lid 2, B.W., behalve voor dwaling, waarvoor de regel van artikel 2261*bis*, § 2, B.W. volstaat (nl. de termijn loopt zodra men de dwaling ontdekt of kennelijk behoort te ontdekken).

Art. 25

Het voorgestelde artikel 2262*quinquies* B.W. vervangt onder meer de artikelen 100 tot 102 van de gecoördineerde wetten op de Rijkscomptabiliteit en de artikelen 25 e.v. van het KB nr. 150 van 18 maart 1935 op de Deposito-en Consignatiekas.

Art. 40

Het voorgestelde artikel 2281 B.W. is geïnspireerd door artikel 13 van het Weens Koopverdrag en een aantal andere internationale verdragen.

Art. 33, 34, 35, 37, 38, 39 en 53

Al deze bepalingen hebben tot doel de rechtszekerheid met betrekking tot het vertrekpunt (en dus ook het eindpunt) van de verjaring en de rechtszekerheid in het rechtsverkeer in het algemeen te vergroten. Veel procedures kunnen worden vermeden door een grotere zorgvuldigheid van partijen bij de afwikkeling van overeenkomsten. Soortgelijke regels vinden we in vele buitenlandse rechtsstelsels en internationale verdragen, bijvoorbeeld artikel 39 (i) van het Weens Koopverdrag. De uitzondering van bedrog vinden we in artikel 40 van het Weens Koopverdrag.

G. BOURGEOIS
K. VAN HOOREBEKE

PROPOSITION DE LOI

Chapitre Ier.

Disposition générale

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Chapitre II.

**Modifications du livre III, titre XX,
du Code civil**

Art. 2

L'intitulé du livre III, titre XX, du Code civil est remplacé par l'intitulé suivant:

«Titre XX. De la prescription et de la possession».

Art. 3

L'intitulé du livre III, titre XX, chapitre IV, du même Code est remplacé par l'intitulé suivant:

«Chapitre IV. Des causes qui interrompent ou qui prolongent la prescription».

Art. 4

L'article 2244 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 2244. Une citation ou un autre acte par le biais desquels, la demande est introduite devant le tribunal ou le tribunal arbitral ainsi qu'un commandement ou une saisie, signifiés à celui qu'on veut empêcher de prescrire, forment l'interruption civile, à moins que l'acte soit nul en raison d'un vice de forme.

La prescription est également interrompue par une saisie-arrêt ou par une opposition en paiement, signifiées par un tiers à celui qu'on veut empêcher de prescrire.»

WETSVOORSTEL

Hoofdstuk I.

Algemene bepaling

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Hoofdstuk II.

**Wijzigingen aan boek III, titel XX van het
Burgerlijk Wetboek**

Art. 2

Het opschrift van boek III, titel XX van het Burgerlijk Wetboek wordt vervangen door het volgende opschrift:

«Titel XX. Verjaring en bezit».

Art. 3

Het opschrift van boek III, titel XX, hoofdstuk IV, van hetzelfde wetboek wordt vervangen door het volgende opschrift:

«Hoofdstuk IV. Oorzaken die de verjaring stuiten of verlengen».

Art. 4

Artikel 2244 van hetzelfde wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 2244. Een dagvaarding of een andere handeling waarmee de eis wordt ingesteld voor het gerecht of scheidsgerecht, alsook een bevel tot betaling of een beslag, betekend aan hem die men wil beletten de verjaring te verkrijgen, vormen burgerlijke stuiting, tenzij de handeling nietig is uit hoofde van een gebrek in de vorm.

De verjaring wordt ook gestuit door een derdenbeslag of een verzet tot betaling, door een derde betekend aan hem die men wil beletten de verjaring te verkrijgen.».

Art. 5

L'article 2245 du même Code, abrogé par la loi du 15 décembre 1949, est rétabli dans la rédaction suivante :

«Art. 2245. La prescription de l'action en remboursement de traitements, d'avances sur ceux-ci ainsi que d'indemnités ou d'allocations qui sont accessoires ou similaires aux traitements, payés indûment par l'Etat, une autre autorité ou un service auxquels les lois sur la comptabilité de l'Etat sont applicables ou une province, est également interrompue par une demande de remboursement notifiée par lettre recommandée à la poste et contenant :

1° le montant total de la somme réclamée avec, par année, le relevé des paiements indus ;

2° la mention des dispositions en violation desquelles les paiements ont été faits.»

Art. 6

L'article 2247 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 2247. Tout acte tendant à obtenir une tierce décision contraignante concernant l'action ou le pouvoir interrompt la prescription, pourvu que notification en soit faite à la partie adverse avec toute la célérité possible.

Si un tel acte conduit à une tierce décision, son effet interruptif persiste jusqu'au moment de la décision, de sorte que la prescription ne recommence à courir que le jour de cette décision.»

Art. 7

A l'article 2249 du même Code, sont apportées les modifications suivantes:

A) dans l'alinéa 1er, les mots «L'interpellation faite, conformément aux articles ci-dessus, à l'un des débiteurs solidaires, ou sa reconnaissance,» sont remplacés par les mots «L'interruption de la prescription à l'égard d'un des débiteurs solidaires»;

B) dans l'alinéa 2, les mots «L'interpellation faite à l'un des héritiers d'un débiteur solidaire, ou la reconnaissance de cet héritier,» sont remplacés par les mots «L'interruption de la prescription à l'égard d'un des héritiers»;

Art. 5

Artikel 2245 van hetzelfde wetboek, opgeheven bij de wet van 15 december 1949, wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing:

«Art. 2245. De verjaring van de aanspraak tot terugbetaling van wedden, voorschotten daarop en vergoedingen of uitkeringen die een toebehoren van de wedden vormen of ermee gelijkstaan, die ten onrechte zijn uitbetaald door de Staat, een andere overheid of dienst waarop de wetten op de rijkscomptabiliteit van toepassing zijn of een provincie, wordt ook gestuit door een aanvraag tot terugbetaling bij ter post aangetekend schrijven met vermelding van:

1° het totale bedrag van de teruggevraagde som met, per jaar, de opgave van de ten onrechte uitgevoerde betalingen;

2° de bepalingen in strijd waarmee de betalingen zijn gedaan.».

Art. 6

Artikel 2247 van hetzelfde wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 2247. Een handeling strekkende tot het verkrijgen van een bindende derdenbeslissing over de aanspraak of bevoegdheid, stuit de verjaring, mits er met bekwame spoed mededeling van wordt gedaan aan de wederpartij.

Indien zij tot de verkrijging van een derdenbeslissing leidt, blijft de stuitende werking van die handeling behouden tot op het ogenblik van de beslissing, zodat de verjaring eerst opnieuw begint te lopen op de dag van die beslissing.».

Art. 7

In artikel 2249 van hetzelfde wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A) in het eerste lid worden de woorden «De ingebrekestelling van een der hoofdelijke schuldenaars, overeenkomstig de bovenstaande artikelen, of de erkenning van de schuld door hem gedaan,» vervangen door de woorden «De stuiting van de verjaring tegen een der hoofdelijke schuldenaars»;

B) in het tweede lid worden de woorden «De ingebrekestelling van een der erfgenamen van een hoofdelijke schuldenaar, of de erkenning van de schuld door die erfgenaam» vervangen door de woorden «De stuiting van de verjaring tegen een van de erfgenamen»;

C) dans l'alinéa 3, les mots «Cette interpellation ou cette reconnaissance» sont remplacés par les mots «Cette interruption»;

D) dans l'alinéa 4, les mots «l'interpellation faite à tous les héritiers du débiteur décédé, ou la reconnaissance de tous ses héritiers» sont remplacés par les mots «l'interruption de la prescription faite à l'égard de chacun d'eux individuellement».

Art. 8

Dans l'article 2250 du même Code, les mots «L'interpellation faite au débiteur principal, ou sa reconnaissance,» sont remplacés par les mots «L'interruption de la prescription a l'égard du débiteur principal».

Art. 9

Un article 2250*bis*, libellé comme suit, est inséré dans le même Code:

«Art. 2250*bis*. L'effet interruptif des causes légales de l'interruption est impératif, sauf contre les codébiteurs ou les cautions.»

Art. 10

Un article 2250*ter*, libellé comme suit, est inséré dans le même Code:

«Art. 2250*ter*. Les parties peuvent convenir que d'autres modes de notification à la partie adverse interrompent également la prescription.»

Art. 11

Un article 2250*quater*, libellé comme suit, est inséré dans le même Code:

«Art. 2250*quater*. L'effet interruptif de l'introduction de la demande demeure tout au long de l'instance, à chaque degré de juridiction, de sorte que la prescription ne commence à courir à nouveau que le jour de la décision finale.

Pour d'autres causes d'interruption, les parties peuvent convenir que l'effet interruptif demeure jusqu'à ce qu'une des parties y mette fin par notification écrite à l'autre.»

C) in het derde lid worden de woorden «Die ingebrekestelling of die erkenning» vervangen door de woorden «Die stuiting»;

D) in het vierde lid worden de woorden «de ingebrekestelling van alle erfgenamen van de overleden schuldenaar, of de erkenning door al die erfgenamen» vervangen door de woorden «stuiting tegen elk van hen afzonderlijk».

Art. 8

In artikel 2250 van hetzelfde wetboek worden de woorden «De ingebrekestelling van de hoofdschuldnaars, of de erkenning van de schuld door hem gedaan,» worden vervangen door de woorden «De stuiting van de verjaring tegen de hoofdschuldnaar».

Art. 9

Een artikel 2250*bis*, luidend als volgt, wordt in hetzelfde wetboek ingevoegd:

«Art. 2250*bis*. De stuitende werking van de wettelijke gronden van stuiting is van dwingend recht, behoudens tegen de medeschuldnaars of de borgen.»

Art. 10

Een artikel 2250*ter*, luidend als volgt, wordt in hetzelfde wetboek ingevoegd:

«Art. 2250*ter*. Partijen kunnen overeenkomen dat de verjaring ook door andere vormen van kennisgeving aan de wederpartij wordt gestuit.»

Art. 11

Een artikel 2250*quater*, luidend als volgt, wordt in hetzelfde wetboek ingevoegd:

«Art. 2250*quater*. De stuitende werking van de instelling van de eis blijft behouden gedurende het gehele geding, in elke aanleg, zodat de verjaring eerst opnieuw begint te lopen op de dag van de eindbeslissing.

Bij andere stuitingsgronden kunnen de partijen overeenkomen dat de stuitende werking behouden blijft totdat één van de partijen daaraan door schriftelijke kennisgeving aan de andere een einde maakt.»

Art. 12

L'intitulé du livre III, titre XX, chapitre IV, section II du même Code est remplacé par l'intitulé suivant:

«Section II. Des causes qui prolongent la prescription».

Art. 13

L'article 2251 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 2251. § 1er. Lorsqu'un délai de prescription vient à expiration alors que les parties ne sont pas des époux séparés de fait ou dans les trois ans après la fin de cette situation, le délai est porté à trois ans après que ladite situation a pris fin.

§2. Lorsqu'un délai de prescription vient à expiration alors que l'une des parties n'a pas ou n'a pas le plein exercice de sa capacité civile et que l'autre partie est son représentant ou administrateur légal, qui représente la première ou l'assiste et n'a pas encore rendu compte et fait raison ou 3° dans les trois ans après la fin de cette situation, le délai est porté à trois ans après que ladite situation a pris fin.

§3. Lorsqu'un délai de prescription vient à expiration tandis que le titulaire se trouve dans l'impossibilité légale ou de fait, physique ou morale d'interrompre la prescription, ou dans les six mois après la fin de cette situation, le délai est porté à six mois après que ladite situation a pris fin. C'est notamment le cas pour des actions:

1° à l'encontre de tous les autres comptables que ceux cités à l'alinéa 2, tant qu'ils n'ont pas rendu compte et fait raison;

2° entre un avocat et son client pendant l'accomplissement d'une mission;

3° entre des personnes morales et leurs administrateurs;

4° entre un héritier sous bénéfice d'inventaire et la succession ainsi acceptée;

5° de personnes n'ayant pas ou n'ayant pas le plein exercice de leur capacité civile et n'ayant pas de représentant ou d'administrateur légal.

§4. Lorsqu'un délai de prescription vient à expiration alors que le titulaire est amené, par le fait de la partie adverse, en raison de négociations paraissant sérieuses ou pour toute autre raison, à ne pas interrompre la prescription à son encontre, ou dans les six mois suivant la fin de cette situation, ce délai est porté à six mois après la fin de cette situation.

Art. 12

Het opschrift van boek III, titel XX, hoofdstuk IV, afdeling II wordt vervangen door het volgende opschrift:

«Afdeling II. Oorzaken die de verjaring verlengen».

Art. 13

Artikel 2251 van hetzelfde wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 2251. § 1. Wanneer een verjaringstermijn afloopt terwijl partijen niet van tafel en bed gescheiden echtgenoten zijn of binnen drie jaar na de beëindiging van deze toestand, wordt de termijn verlengd tot drie jaar na de beëindiging van deze toestand.

§2. Wanneer een verjaringstermijn afloopt terwijl de ene partij niet of beperkt handelingsbekwaam is en de andere partij zijn wettelijk vertegenwoordiger of bewindvoerder, die de eerste vertegenwoordigt of bijstaat en die nog geen rekenschap en verantwoording heeft afgelegd, of binnen drie jaar na de beëindiging van deze toestand, wordt de termijn verlengd tot drie jaar na de beëindiging van deze toestand.

§3. Wanneer een verjaringstermijn afloopt terwijl de gerechtigde zich in een toestand van wettelijke of feitelijke, natuurlijke of morele onmogelijkheid bevindt, om de verjaring te stuiten, of binnen zes maanden na de beëindiging van deze toestand, wordt de termijn verlengd tot zes maanden na de beëindiging van deze toestand. Dit is onder meer het geval voor aanspraken:

1° tegen alle andere rekenplichtigen dan deze genoemd in het tweede lid, zolang geen rekenschap en verantwoording is afgelegd;

2° tussen een advocaat en zijn cliënt gedurende het verloop van een opdracht;

3° tussen rechtspersonen en hun bestuurders;

4° tussen een erfgenaam onder voorrecht van boedelbeschrijving en de aldus aanvaarde nalatenschap;

5° van personen die niet of beperkt handelingsbekwaam zijn en geen wettelijke vertegenwoordiger of bewindvoerder hebben.

§4. Wanneer een verjaringstermijn afloopt terwijl de gerechtigde er door toedoen van de wederpartij, door ernstig lijkende onderhandelingen of anderszins, toe wordt gebracht om de verjaring tegen haar niet te stuiten, of binnen zes maanden na de beëindiging van die toestand, wordt de termijn verlengd tot zes maanden na de beëindiging van die toestand.

§5. Pour l'application des dispositions des alinéas 3 et 4 aux droits de personnes incapables ou assistées par un administrateur, le motif de prolongation doit exister dans le chef du représentant légal ou de l'administrateur.

§6. Lorsqu'un délai de prescription vient à expiration dans l'année qui suit le décès du titulaire, ce délai est prolongé dans le chef de la partie qui obtient le droit ou le pouvoir d'annulation à cause de ce décès, d'une année après ce décès, à moins que la partie précitée ait elle-même eu connaissance, dès avant le décès, ou soit demeurée dans l'ignorance, par sa seule négligence grave, des données visées à l'article 2261bis, alinéa 2.

§7. Lorsqu'un droit d'un assuré découlant d'un contrat d'assurance se prescrit après la déclaration du sinistre faite en temps utile, mais moins d'une année après que l'assureur a notifié sa décision par écrit et, le cas échéant, a renvoyé les documents joints à la déclaration, le délai est prolongé d'une année après la notification écrite.

§8. Lorsqu'une action en garantie ou de recours, qui ne naît pas seulement du paiement de l'obligation pour laquelle la garantie est demandée ou le recours introduit, se prescrit dans les trois mois de l'introduction de la demande pour laquelle la garantie est requise ou le recours est introduit, le délai est prolongé de trois mois après l'introduction de cette demande.

§9. Dans les cas où il est plus important que le plus bref des délais applicables, le délai de prolongation est ramené à ce délai.

§10. Les dispositions des §§ 1 à 8 sont impératives.

Les parties peuvent convenir de causes de prolongation supplémentaires.»

Art.14

Dans le livre III, titre X, chapitre IV, section 2, du même Code, sont abrogés:

A) les articles 2252 et 2253;

B) l'article 2254, remplacé par la loi du 14 juillet 1976;

§5. Voor de toepassing van de bepalingen van het derde en het vierde lid op rechten van personen die onbekwaam zijn of bijgestaan worden door een bewindvoerder, dient de verlengingsgrond aanwezig te zijn in hoofde van de wettelijke vertegenwoordiger of van de bewindvoerder.

§6. Wanneer een verjaringstermijn afloopt binnen een jaar na het overlijden van de gerechtigde, wordt de termijn in hoofde van de partij die de aanspraak of de bevoegdheid tot nietigverklaring terzake van dat overlijden verkrijgt, verlengd tot een jaar na dat overlijden, tenzij de verkrijger zelf reeds voor het overlijden kennis had, dan wel slechts door grove nalatigheid onkundig was gebleven, van de in artikel 2261bis, tweede lid, vermelde gegevens.

§7. Wanneer een aanspraak van een verzekerde uit een verzekeringsovereenkomst verjaart na de aanmelding van het schadegeval, die tijdig is geschied, doch minder dan een jaar nadat de verzekeraar schriftelijk kennis heeft gegeven van zijn beslissing en, in voorkomend geval, de bij de aanmelding gevoegde stukken heeft teruggezonden, wordt de termijn verlengd tot een jaar na deze schriftelijke kennisgeving.

§8. Wanneer een aanspraak tot vrijwaring of regres die niet eerst ontstaat door de betaling van de verbintensi waarvoor vrijwaring wordt gevorderd of regres wordt genomen, verjaart binnen drie maanden na de instelling van de eis waarvoor vrijwaring wordt gevorderd of regres wordt genomen, wordt de termijn verlengd tot drie maanden na de instelling van die eis.

§9. In de gevallen waarin de termijn van verlenging langer is dan de kortste van de toepasselijke termijnen, wordt hij tot die termijn ingekort.

§10. De bepalingen van de §§ 1 tot 8 zijn van dwingend recht.

Partijen kunnen bijkomende verlengingsgronden overeenkomen.».

Art. 14

Worden opgeheven in boek III, titel XX, hoofdstuk IV, afdeling II van hetzelfde wetboek:

A) de artikelen 2252 en 2253;

B) artikel 2254, vervangen bij de wet van 14 juli 1976;

C) les mesures transitoires des articles 2255 et 2256, insérées par la loi du 14 juillet 1976;

D) les articles 2257 à 2259.

Art. 15

Dans le livre III, titre XX, chapitre IV, du même Code, il est inséré, sous une section 3 (nouvelle) intitulée «Disposition générale», un article 2259*bis*, libellé comme suit:

«Art. 2259*bis*. Les dispositions du présent chapitre s'appliquent à toutes les formes de prescription et de déchéance d'actions ou de pouvoirs patrimoniaux résultant de l'expiration d'un délai, réglées par d'autres dispositions légales ou contractuelles, pour autant qu'il n'y soit pas explicitement dérogé.»

Art. 16

L'intitulé du livre III, titre XX, chapitre V, du même Code est complété par les mots «et du point de départ de la prescription».

Art. 17

Un article 2261*bis*, libellé comme suit, est inséré dans le même Code:

«Art. 2261*bis*. Toutes les actions patrimoniales, tant réelles que personnelles, ainsi que tout pouvoir d'annuler un acte juridique d'ordre patrimonial se prescrivent par trente ans à partir du fait générateur de la revendication.

Toutefois, dès l'instant où le titulaire a connaissance ou qu'il est resté, par sa seule négligence manifeste, dans l'ignorance:

1° du fait générateur de l'action;

2° de l'identité de la personne contre laquelle il détient l'action; et

3° dans le cas d'une action en réparation d'un dommage, de ce que le fait précité est générateur d'un dommage qui ne peut être considéré comme négligeable,

la revendication ou le pouvoir se prescrit également par trois ans à partir de ce moment.

Par dérogation aux dispositions de l'alinéa 1er, les actions découlant d'une décision judiciaire ou arbitrale se prescrivent uniquement par trente ans à par-

C) de overgangsmaatregelen van de artikelen 2255 en 2256, ingevoegd bij de wet van 14 juli 1976;

D) de artikelen 2257 tot 2259.

Art. 15

In boek III, titel XX, hoofdstuk IV van hetzelfde wetboek wordt, onder een afdeling III (nieuw), met als opschrift «Algemene bepaling», een artikel 2259*bis* ingevoegd, luidend:

«Art. 2259*bis*. De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van toepassing op alle door andere wettelijke of contractuele bepalingen geregelde vormen van verjaring en verval van vermogensrechtelijke aanspraken of bevoegdheden wegens het verstrijken van een termijn, voor zover daarvan niet uitdrukkelijk wordt afgeweken.»

Art. 16

Het opschrift van boek III, titel XX, hoofdstuk V van hetzelfde wetboek wordt aangevuld als volgt: «en vertrekpunt».

Art. 17

Een artikel 2261*bis*, luidend als volgt, wordt in hetzelfde wetboek ingevoegd:

«Alle vermogensrechtelijke aanspraken, zowel zakelijke als persoonlijke, alsmede elke bevoegdheid tot nietigverklaring van een vermogensrechtelijke rechtshandeling, verjaren door verloop van dertig jaren te rekenen van het feit waaruit de aanspraak is ontstaan.

Eenmaal de aanspraakgerechtigde evenwel kennis heeft, dan wel slechts door kennelijke nalatigheid onkundig is gebleven, van:

1° het feit waaruit de aanspraak is ontstaan;

2° de identiteit van de persoon jegens wie hij de aanspraak heeft; en

3° in geval van een aanspraak op schadeherstel, het feit dat het genoemde feit schade veroorzaakt die niet als onbeduidend kan worden beschouwd,

verjaart de aanspraak of bevoegdheid ook reeds door verloop van drie jaren vanaf dat tijdstip.

In afwijking van de bepalingen van het eerste lid, geldt voor aanspraken uit een rechterlijke of scheidsrechterlijke uitspraak enkel de termijn van dertig jaar

tir du jugement, sauf pour ce qui est payable par année ou à des termes périodiques plus courts en vertu du prononcé.

L'admission de réserves par une décision passée en force de chose jugée interrompt l'action civile portant sur leur objet.»

Art. 18

Un article 2261ter, libellé comme suit, est inséré dans le même Code:

«Art. 2261ter. Les parties peuvent convenir d'abréger les délais de prescription, pour autant que cette réduction ne soit pas manifestement déraisonnable.»

Art. 19

Un article 2261quater, libellé comme suit, est inséré dans le même Code:

«Art. 2261quater. Le point de départ de la prescription ne peut être avancé par contrat.»

Art. 20

L'intitulé du Livre II, Titre XX, Chapitre V, Section II du même Code est remplacé par l'intitulé suivant:

«Section II. De la définition du point de départ de la prescription».

Art. 21

L'article 2262 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 2262. Par dérogation à l'article 2261bis, lorsque la naissance de l'action est cachée frauduleusement, la prescription ne court que du moment où le titulaire a effectivement connaissance de l'action.

En cas d'annulation d'un acte juridique pour cause de violence, la prescription ne court que du moment où la violence a cessé et, en cas de dol, que du moment où il a été découvert.»

te rekenen vanaf het vonnis, behalve voor hetgeen ingevolge de uitspraak per jaar of per kortere termijn betaalbaar is.

Door de erkenning van enig voorbehoud door een in kracht van gewijsde gegane beslissing wordt de burgerlijke vordering betreffende het voorwerp van dat voorbehoud gestuit.».

Art. 18

Een artikel 2261ter, luidend als volgt, wordt in hetzelfde wetboek ingevoegd:

«Art. 2261ter. Partijen kunnen overeenkomen dat de verjaringstermijnen worden ingekort, tenzij deze inkorting kennelijk onredelijk zou zijn.».

Art. 19

Een artikel 2261quater, luidend als volgt, wordt in hetzelfde wetboek ingevoegd:

«Art. 2261quater. Het vertrekpunt van de verjaring kan niet bij overeenkomst worden vervroegd.».

Art. 20

Het opschrift van boek III, titel XX, hoofdstuk V, afdeling II van hetzelfde wetboek wordt vervangen door het volgende opschrift:

«Afdeling II. Nadere bepaling van het vertrekpunt van de verjaring».

Art. 21

Artikel 2262 van hetzelfde wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 2262. In afwijking van artikel 2261bis loopt de verjaring, in geval het ontstaan van de aanspraak door bedrog verborgen wordt gehouden, eerst vanaf het tijdstip waarop de aanspraakgerechtigde daadwerkelijk kennis heeft van de aanspraak.

In geval van nietigverklaring van een rechtshandeling wegens geweld loopt de verjaring eerst vanaf het tijdstip waarop dit geweld heeft opgehouden, en in geval van bedrog, vanaf het tijdstip waarop dit bedrog is ontdekt.».

Art. 22

Un article 2262*bis*, libellé comme suit, est inséré dans le même Code:

«Art. 2262*bis*. Pour les actions de personnes qui sont incapables ou assistées par un administrateur, la connaissance, la négligence manifeste ou la cessation de la violence doit exister dans le chef du représentant légal ou de l'administrateur.»

Art. 23

Un article 2262*ter*, libellé comme suit, est inséré dans le même Code :

«Art. 2262*ter*. Pour l'application de l'article 2261*bis*, l'action naît :

1° en cas d'obligation dépendant d'une condition, lorsque cette condition est remplie;

2° en cas d'obligation en garantie pour éviction, lorsque l'éviction a eu lieu;

3° en cas d'obligation exigible à une date déterminée ou à l'expiration d'un délai, à cette échéance ou à l'expiration de ce délai;

4° en cas obligation de prestation continue, au moment où l'exécution de cette obligation prend fin;

5° en cas d'obligation de garantir la durabilité ou les caractéristiques pendant une durée déterminée, au moment où cette caractéristique n'est plus présente;

6° à l'égard de la responsabilité des experts, au moment où ceux-ci déposent leur rapport;

7° à l'égard de la responsabilité des avocats, au moment où ceux-ci achèvent leur mission;

8° à l'égard de la responsabilité des représentants ou administrateurs d'incapables, lors de la reddition de comptes;

9° à l'égard des liquidateurs ou, à défaut de liquidateurs, à l'égard des personnes considérées comme telles, lors de la publication prescrite de la clôture de la liquidation.»

Art. 22

Een artikel 2262*bis*, luidend als volgt, wordt in hetzelfde wetboek ingevoegd:

«Art. 2262*bis*. Voor aanspraken van personen die onbekwaam zijn of bijgestaan worden door een bewindvoerder, dient de kennis, de kennelijke nalatigheid of het ophouden van het geweld aanwezig te zijn in hoofde van de wettelijke vertegenwoordiger of van de bewindvoerder.».

Art. 23

Een artikel 2262*ter*, luidend als volgt, wordt in hetzelfde wetboek ingevoegd:

«Art. 2262*ter*. Voor de toepassing van artikel 2261*bis* ontstaat de aanspraak:

1° bij een verbintenis die van een voorwaarde afhangt, wanneer die voorwaarde wordt vervuld;

2° bij een verbintenis tot vrijwaring wegens uitwinning, wanneer de uitwinning heeft plaatsgehad;

3° bij een verbintenis die op een bepaalde dag of bij het verstrijken van een termijn opeisbaar wordt, op die vervaldag of bij het verstrijken van die termijn;

4° bij een verbintenis tot een voortdurende prestatie, op het tijdstip waarop de nakoming van die verbintenis ophoudt;

5° bij een verbintenis tot het waarborgen van duurzaamheid of van eigenschappen gedurende een bepaalde duur, op het tijdstip waarop die eigenschap niet meer aanwezig is;

6° bij de aansprakelijkheid van deskundigen, bij het indienen van hun verslag;

7° bij de aansprakelijkheid van advocaten, bij het beëindigen van hun opdracht;

8° bij de aansprakelijkheid van vertegenwoordigers of bewindvoerders van onbekwamen, bij het doen van rekening en verantwoording;

9° bij aanspraken tegen vereffenaars of tegen personen die bij ontstentenis van vereffenaars als zodanig worden beschouwd, bij de voorgeschreven bekendmaking van de afsluiting van de vereffening.».

Art. 24

Un article 2262*quater*, libellé comme suit, est inséré dans le même Code :

«Art. 2262*quater*. § 1. En cas d'obligation d'exécution après une durée indéterminée, y compris celle de restituer des biens ou des pièces prêtes à usage ou déposés pour une durée indéterminée, le délai de trois ans prévu à l'article 2261*bis*, alinéa 2, ou le délai d'un an prévu à l'article 2271, court à partir du jour où le créancier a notifié qu'il exigeait l'exécution, ou du jour où le débiteur a notifié qu'il n'exécuterait pas, et le délai de trente ans prévu à l'article 2261*bis*, alinéa 1er, du premier jour où l'exécution a pu être exigée.

§ 2. Pour la responsabilité de la conservation de pièces par les juges, les huissiers de justice, les avocats et les experts, le délai de prescription de trois ans prévu à l'article 2261*bis*, alinéa 2, court à partir :

1° du prononcé de la décision finale pour la conservation de pièces par les juges;

2° de l'exécution de la mission ou du calcul de l'acte pour la conservation de pièces par les huissiers de justice;

3° de l'achèvement de leur mission pour la conservation de pièces par les avocats;

4° du dépôt de leur rapport pour la conservation de pièces par les experts.

Dans ces cas, le délai court, indépendamment de la connaissance de l'action par le titulaire, à moins que ces personnes aient été expressément chargées de la conservation de certaines pièces, auquel cas l'alinéa 1er est d'application.»

Art. 25

Un article 2262*quinquies*, libellé comme suit, est inséré dans le même Code:

«Art. 2262*quinquies*. § 1er. Pour une créance sur l'Etat, sur un autre pouvoir public ou service régi par les lois sur la comptabilité de l'Etat, ou sur une province, pour laquelle un crédit a été engagé au budget, le délai de trois ans prévu à l'article 2261*bis*, alinéa 2, court à partir du 1er janvier de l'année budgétaire suivant l'année au cours de laquelle le crédit a été engagé.

Ce délai est interrompu par la production de la créance selon les modalités fixées par la loi ou le rè-

Art. 24

Een artikel 2262*quater*, luidend als volgt, wordt in hetzelfde wetboek ingevoegd:

«Art. 2262*quater*. § 1. Bij een verbintenis tot nakoming na onbepaalde tijd, waaronder ook die tot het teruggeven van in bruikleen of in bewaring genomen goederen of stukken voor onbepaalde tijd, loopt de driejarige termijn van artikel 2261*bis*, tweede lid, dan wel de eenjarige termijn van artikel 2271, vanaf de dag waarop de schuldeiser heeft meegedeeld nakoming op te eisen, dan wel de dag waarop de schuldenaar heeft meegedeeld niet te zullen nakomen, en de dertigjarige termijn van artikel 2261*bis*, eerste lid, vanaf de dag waartegen de opeising op zijn vroegst mogelijk was.

§ 2. Bij de aansprakelijkheid voor het bewaren van stukken door rechters, gerechtsdeurwaarders, advocaten en deskundigen loopt de driejarige verjaringstermijn van artikel 2261*bis*, tweede lid, vanaf:

1° het wijzen van de eindbeslissing voor het bewaren van stukken door rechters;

2° de uitvoering van de opdracht of de berekening van de akte voor het bewaren van stukken door gerechtsdeurwaarders;

3° het beëindigen van hun opdracht voor het bewaren van stukken door advocaten;

4° het indienen van hun verslag voor het bewaren van stukken door deskundigen.

De termijn loopt in deze gevallen, ongeacht de kennisname van de aanspraak door de gerechtigde, tenzij deze personen uitdrukkelijk met het bewaren van bepaalde stukken werden belast, in welk geval § 1 van toepassing is.»

Art. 25

Een artikel 2262*quinquies*, luidend als volgt, wordt in hetzelfde wetboek ingevoegd:

«Art. 2262*quinquies*. § 1. Bij een schuldvordering op de Staat, een andere overheid of dienst waarop de wetten op de rijkscomptabiliteit van toepassing zijn of een provincie, waarvoor in de begroting een krediet werd vastgelegd, loopt de driejarige termijn van artikel 2261*bis*, tweede lid, vanaf de eerste januari van het begrotingsjaar dat volgt op het jaar gedurende hetwelk het krediet werd vastgelegd.

Deze termijn wordt gestuit door de op wettelijke of reglementaire wijze bepaalde overlegging van de

glement, par son ordonnancement et par l'émission d'un document de paiement y afférent.

§ 2. La créance sur des avoirs, titres ou valeurs détenus par l'Etat, La Poste ou la Caisse des dépôts et consignations pour le compte de tiers, est prescrite par trente ans. Ce délai est interrompu chaque fois que le compte donne lieu à une opération associant des tiers, ainsi que par une demande en restitution ou en paiement d'intérêts, à condition que celle-ci ait été valablement introduite et reconnue fondée.

Les créances devant être apurées à l'aide de ces sommes se prescrivent selon les règles applicables en la matière.».

Art. 26

L'article 2263 du même Code est repris dans une section *Iibis*, portant l'intitulé suivant:

«Section *Iibis*. Droit à un nouveau titre».

Art. 27

L'article 2264 du même Code est abrogé.

Art. 28

L'article 2270 du même Code est abrogé.

Art. 29

L'intitulé du livre III, titre XX, chapitre V, section IV est remplacé par l'intitulé suivant:

«Section IV. De la prescription annale».

Art. 30

L'article 2271 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 2271. Sans préjudice de la prescription trentenaire prévue à l'article 2261*bis*, alinéa 1er, et, le cas échéant, des dispositions des articles 2262*ter* et 2262*quater*, § 1er, la prescription triennale prévue à l'article 2261*bis*, alinéa 2, est remplacée par une prescription annale pour les actions et les pouvoirs suivants:

schuldvordering, door haar ordonnancering en door de uitgifte van een betaalstuk ervoor.

§ 2. De schuldvordering op tegoeden, titels of effecten die de Staat, De Post of de Deposito- en Consignatiekas voor rekening van derden onder zich houdt, verjaart door verloop van dertig jaar. Deze termijn wordt gestuit telkens wanneer de rekening aanleiding geeft tot een verrichting met derden, alsmede door een aanvraag tot teruggave of tot betaling van rente, mits deze geldig werd ingediend en gegrond wordt bevonden.

De schuldvorderingen welke door middel van die sommen moeten worden aangezuiverd, verjaren volgens de daarop toepasselijke regels.».

Art. 26

Artikel 2263 van hetzelfde wetboek wordt ondergebracht in een nieuwe afdeling *Iibis*, met het volgende opschrift:

«Afdeling *Iibis*. Recht op een nieuwe titel».

Art. 27

Artikel 2264 van hetzelfde wetboek wordt opgeheven.

Art. 28

Artikel 2270 van hetzelfde wetboek wordt opgeheven.

Art. 29

Het opschrift van boek III, titel XX, hoofdstuk V, afdeling IV wordt vervangen door het volgende opschrift:

«Afdeling IV. Eenjarige verjaring».

Art. 30

Artikel 2271 van hetzelfde wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 2271. Met behoud van de dertigjarige verjaring van artikel 2261*bis*, eerste lid, en in voorkomend geval de bepalingen van de artikelen 2262*ter* en 2262*quater*, § 1, wordt de driejarige verjaringstermijn van artikel 2261*bis*, tweede lid, vervangen door een eenjarige termijn voor de volgende aanspraken en bevoegdheden:

1° les actions en dommages et intérêts et les pouvoirs d'annulation, dans les cas prévus à l'article 224 et à l'article 1422, ce délai courant à partir du moment prévu à l'article 2261*bis*, alinéa 2; dans ces cas, l'action ou le pouvoir prescrits ne peuvent également plus être opposés par voie d'exception;

2° les actions en supplément de prix de la part du vendeur, et celles en diminution de prix ou en résolution du contrat de la part de l'acquéreur dans les cas visés aux articles 1617 à 1620 et les pouvoirs de rescision pour cause de lésion dans le cas visé à l'article 1674, ce délai courant à partir du moment prévu à l'article 2261*bis*, alinéa 2; dans ces cas, l'action prescrite ne peut également plus être opposée par voie d'exception;

3° les actions en raison des vices que présente une chose, un ouvrage ou un service, ce délai courant à partir du moment de la notification, visée à l'article 1648, ou du dépôt du rapport de l'expert visé à cet article;

4° les actions des hôteliers et traiteurs, à raison du logement et de la nourriture qu'ils fournissent;

5° les actions d'autres marchands et artisans pour les livraisons de biens, de travaux ou de services aux particuliers non marchands, ce délai courant à partir de l'expiration de l'année civile dans le cours de laquelle les marchandises, les travaux ou les services ont été fournis;

6° les actions des bailleurs pour le paiement du montant résultant de l'adaptation du loyer au coût de la vie;

7° les actions des preneurs pour le recouvrement des sommes indûment payées dans le cas visé à l'article 1728*quater*, ce délai courant à partir du moment de l'envoi de la demande visée à l'article 1728*quater*, §1er, alinéa 1er;

8° les actions d'indemnités qui naissent de l'expiration d'un contrat de louage ou d'un bail à ferme ou d'un contrat de commodat ou de dépôt, à l'inclusion des indemnités pour perte ou endommagement des choses louées, données à ferme, en commodat ou en dépôt, ainsi que les indemnités pour perte ou endommagement de choses à restituer en vertu d'une autre cause, étant entendu qu'en cas de perte ou d'endommagement, ce délai commence à courir :

1° aanspraken op schadevergoeding en bevoegdheden tot nietigverklaring in de gevallen, bedoeld in artikel 224 en artikel 1422, waarbij deze termijn begint te lopen op het tijdstip, bepaald in artikel 2261*bis*, tweede lid; in deze gevallen kan de verjaarde aanspraak of bevoegdheid ook niet meer bij wijze van verweer worden opgeworpen;

2° aanspraken van de verkoper tot aanvulling van de prijs en van de koper tot vermindering van de prijs of ontbinding van de overeenkomst in de gevallen, bedoeld in de artikelen 1617 tot 1620 en bevoegdheden tot nietigverklaring wegens benadeling in het geval bedoeld in artikel 1674, waarbij deze termijn begint te lopen op het tijdstip, bepaald in artikel 2261*bis*, tweede lid; in deze gevallen kan de verjaarde aanspraak ook niet meer bij wijze van verweer worden opgeworpen;

3° aanspraken wegens gebreken van een geleverde zaak, werk of dienst, waarbij deze termijn begint te lopen op het ogenblik van de kennisgeving, bedoeld in artikel 1648, dan wel de neerlegging van het verslag van de daarin bedoelde deskundige;

4° aanspraken van hotelhouders en tafelhouders wegens het verschaffen van woning en kost;

5° aanspraken van andere handelaars en ambachtsslui wegens leveringen van goederen, werk of diensten aan personen die geen koopman zijn, waarbij deze termijn begint te lopen op het einde van het kalenderjaar waarin de goederen, het werk of de diensten zijn geleverd;

6° aanspraken van verhuurders tot betaling van het bedrag dat volgt uit de aanpassing van de huurprijs aan de kosten van levensonderhoud;

7° aanspraken van huurders tot teruggave van het teveel betaalde in het geval bedoeld in artikel 1728*quater*, waarbij deze termijn begint te lopen op het ogenblik van de verzending van het verzoek bedoeld in artikel 1728*quater*, § 1, eerste lid;

8° aanspraken op vergoedingen die ontstaan door de beëindiging van een huur- of pachtovereenkomst of een overeenkomst van bruikleen of bewaargeving, met inbegrip van vergoedingen wegens verlies of beschadiging van verhuurde, verpachte, in bruikleen gegeven of in bewaring gegeven goederen, alsook vergoedingen wegens verlies of beschadiging van op een andere rechtsgrond terug te geven goederen, waarbij deze termijn in geval van verlies of beschadiging begint te lopen:

a) en cas d'endommagement ou de perte partielle, au moment de la notification visée aux articles 1759, 1887*bis* et 1934*bis* ou du dépôt du rapport de l'expert visé dans ces articles;

b) en cas de perte totale des biens, le jour où ils auraient dû être remis;

9° les actions résultant d'un contrat de transport de marchandises ou de personnes, autres que pour l'indemnisation de dommages causés par des substances dangereuses à bord du moyen de transport, ce délai commençant à courir :

a) en cas de perte totale des marchandises, le jour où les marchandises auraient dû être remises, et à défaut d'un tel délai, le soixantième jour après la réception des marchandises par le transporteur;

b) en cas d'application irrégulière du tarif ou de fautes de calcul pour la détermination des frais de transport et des frais supplémentaires, le jour du paiement;

c) en cas de perte partielle ou d'endommagement, le jour où le transporteur rejette par écrit la réclamation ou la notification visée à l'article 1782, § 2, ou dans une disposition légale particulière et, le cas échéant, a renvoyé les pièces jointes à la déclaration, ou le jour de la communication du rapport d'expert visé à l'article 1782, § 2, ou d'une constatation similaire prévue par une autre disposition légale particulière;

d) dans tous les autres cas, le jour de la remise des marchandises ou de la fin du voyage de la personne;

10° les actions résultant d'un contrat de voyage soumis aux dispositions de la loi du 16 février 1994 régissant le contrat d'organisation de voyages et le contrat d'intermédiaire de voyages, ce délai commençant à courir :

a) en cas de défaut dans l'exécution du contrat dans le chef de l'organisateur de voyages ou de l'intermédiaire de voyages, et à condition qu'une réclamation ait été introduite en temps opportun, conformément aux dispositions de l'article 20 de la même loi du 16 février 1994, lorsque l'organisateur de voyages ou l'intermédiaire de voyages a notifié sa décision par écrit;

b) pour les droits à une indemnité dans le cas où le voyage n'a pas eu lieu par suite de rupture ou de non-acceptation d'une modification, le jour où le voyageur a introduit sa réclamation par écrit ou a émis des réserves écrites;

a) in geval van beschadiging of gedeeltelijk verlies, op het ogenblik van de kennisgeving, zoals bedoeld in de artikelen 1759, 1887*bis* en 1934*bis*, dan wel de neerlegging van het verslag van de daarin bedoelde deskundige;

b) in geval van volledig verlies van de goederen, de dag waarop de goederen hadden moeten worden afgegeven;

9° aanspraken uit een vervoerovereenkomst van goederen of personen, andere dan tot vergoeding van schade veroorzaakt door gevaarlijke stoffen aan boord van het vervoermiddel, waarbij deze termijn begint te lopen:

a) in geval van volledig verlies van goederen, de dag waarop de goederen hadden moeten worden afgegeven, en bij gebreke van zulke termijn, de zestigste dag na de inontvangstneming van de goederen door de vervoerder;

b) in geval van onregelmatige toepassing van het tarief of rekenfouten bij het bepalen van de vervoerkosten en bijkomende kosten, de dag van betaling;

c) in geval van gedeeltelijk verlies of beschadiging, de dag waarop de vervoerder het bezwaar of de kennisgeving bedoeld in artikel 1782, § 2, of een bijzondere wettelijke bepaling schriftelijk afwijst en, in voorkomend geval, de bij de aanmelding gevoegde stukken heeft teruggezonden, dan wel de dag van de kennisgeving van het in artikel 1782, § 2, bedoelde deskundigenverslag of van een soortgelijke vaststelling bepaald bij een bijzondere wettelijke bepaling;

d) in alle andere gevallen, de dag van de aflevering van de goederen of de beëindiging van de reis door de persoon;

10° aanspraken uit een reisovereenkomst waarop de wet van 16 februari 1994 tot regeling van het contract van reisorganisatie en reisbemiddeling van toepassing is, waarbij deze termijn begint te lopen:

a) in geval van tekortkoming in de uitvoering van de overeenkomst door de reisorganisator of reisbemiddelaar, en mits tijdig bezwaar is ingediend overeenkomstig artikel 20 van dezelfde wet van 16 februari 1994, wanneer de reisorganisator of reisbemiddelaar schriftelijk kennis heeft gegeven van zijn beslissing;

b) voor aanspraken op schadevergoeding in geval de reis niet is uitgevoerd ingevolge verbreking of niet-aanvaarding van een wijziging, de dag waarop de reiziger schriftelijk bezwaar heeft ingediend of voorbehoud heeft gemaakt;

c) dans tous les autres cas, à la date stipulée dans le contrat pour la fin de la prestation qui donne lieu au litige;

les autres conditions visées à l'article 2261*bis*, alinéa 2e, étant toujours satisfaites;

11° les actions découlant d'un contrat de travail qui a pris fin et auxquelles s'applique la loi du 3 juillet 1978 relative aux contrats de travail, en ce sens que, dès la cessation du contrat, le délai de trois ans est ramené à un délai d'un an qui commence à courir à partir de l'instant visé à l'article 2261*bis*, alinéa 2;

12° les actions découlant d'un contrat d'agence commerciale qui a pris fin et auxquelles s'applique la loi du 13 avril 1995 relative au contrat d'agence commerciale, en ce sens que, dès la cessation du contrat, le délai de trois ans est ramené à un délai d'un an qui commence à courir à partir de l'instant visé à l'article 2261*bis*, alinéa 2;

13° les actions portant sur une indemnité prévue aux articles 3 à 5 de la loi du 16 mai 1900 sur le régime successoral des petits héritages, ce délai ne commençant à courir qu'à partir de la vente, de l'évacuation de l'habitation ou de la cession de l'exploitation qui y donne lieu; dans ces cas, l'action prescrite ne peut également plus être opposée par voie d'exception.

Dans les cas visés à l'alinéa 1er, 9°, a), b) et d), la prescription est interrompue par une réclamation écrite ou une notification introduite auprès du voiturier en temps utile et conformément aux dispositions applicables en la matière et elle recommence à courir le jour où le voiturier rejette cette réclamation par écrit et, le cas échéant, renvoie les pièces jointes à la déclaration. Le cas échéant, la prescription ne recommence à courir que le jour de la notification de l'expertise visée à l'article 1782, §2, ou d'une constatation analogue prévue par une disposition légale particulière, lorsque celle-ci a été demandée en temps utile.»

Art. 31

Sont abrogés, dans le livre III, titre XX, chapitre V, section 4, du même Code:

A) l'article 2272, modifié par les lois du 1er mai 1913, du 5 juillet 1963 et du 6 août 1993;

B) l'article 2273, remplacé par la loi du 29 décembre 1983;

C) les articles 2274 et 2275;

c) in alle andere gevallen, op de datum die in de overeenkomst is bepaald voor het einde van de prestatie die aanleiding geeft tot het geschil;

en waarbij steeds aan de overige voorwaarden bedoeld in artikel 2261*bis*, tweede lid, is voldaan;

11° aanspraken uit een beëindigde arbeidsovereenkomst waarop de arbeidsovereenkomstenwet van 3 juli 1978 van toepassing is, in die zin dat, zodra de overeenkomst is beëindigd, de termijn van drie jaar wordt ingekort tot een termijn van een jaar, die begint te lopen op het tijdstip bepaald in artikel 2261*bis*, tweede lid;

12° aanspraken uit een beëindigde handelsagentuurovereenkomst waarop de wet van 13 april 1995 betreffende de handelsagentuurovereenkomst van toepassing is, in die zin dat, zodra de overeenkomst is beëindigd, de termijn van drie jaar wordt ingekort tot een termijn van een jaar, die begint te lopen op het tijdstip bepaald in artikel 2261*bis*, tweede lid;

13° aanspraken op een vergoeding, bedoeld in de artikelen 3 tot 5 van de wet van 16 mei 1990 tot erfregeling van de kleine nalatenschappen, waarbij deze termijn begint te lopen op het tijdstip van de verkoop, de ontruiming van de woning of de staking van het bedrijf dat er aanleiding toe geeft; in deze gevallen kan de verjaarde aanspraak ook niet meer bij wijze van verweer worden opgeworpen.

In de gevallen bedoeld in het eerste lid, 9°, a), b) en d), wordt de verjaring gestuit door een schriftelijk bezwaar of kennisgeving, mits tijdig en overeenkomstig de daarvoor geldende bepalingen bij de vervoerder ingediend, en begint zij opnieuw te lopen, de dag waarop de vervoerder dit bezwaar schriftelijk afwijst en, in voorkomend geval, de bij de aanmelding gevoegde stukken heeft teruggezonden. In voorkomend geval begint de verjaring eerst opnieuw te lopen, de dag van de kennisgeving van het in artikel 1782, § 2, bedoelde deskundigenverslag of van een soortgelijke vaststelling bepaald door een bijzondere wettelijke bepaling, wanneer dit tijdig is aangevraagd.»

Art. 31

Worden opgeheven in boek III, titel XX, hoofdstuk V, afdeling IV van hetzelfde wetboek:

A) artikel 2272, gewijzigd bij de wetten van 1 mei 1913, 5 juli 1963 en 6 augustus 1993;

B) artikel 2273, vervangen bij de wet van 29 december 1983;

C) de artikelen 2274 en 2275;

- D) l'article 2276, modifié par la loi du 5 juillet 1963;
- E) l'article 2276*bis*, inséré par la loi du 8 août 1985;
- F) l'article 2276*ter*, inséré par la loi du 19 février 1990;
- G) l'article 2277;
- H) l'article 2277*bis*, inséré par la loi du 6 août 1993;
- I) l'article 2278.

Art. 32

Les articles 2279, modifié par la loi du 22 juin 1953, et 2280 du même Code font l'objet d'un nouveau chapitre VI, portant l'intitulé suivant:

«Chapitre VI. Protection du possesseur de bonne foi.»

Chapitre III.

Modifications apportées à d'autres titres du Code civil.

Art. 33

L'article 1648 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 1648. § 1. Sauf dol de la part du vendeur, l'acheteur perd le droit d'invoquer les vices rédhibitoires, s'il ne les dénonce pas par écrit au vendeur, en en précisant la nature, ou s'il ne demande pas la désignation d'un expert dans un délai raisonnable à partir du moment où il les a constatés ou aurait dû les constater.

Les délais et les formes de cette réclamation et de cette expertise sont précisés par des règles particulières pour certains contrats de vente.

§ 2. En cas de vices apparents au moment de la livraison de marchandises ou de produits ouvrés manufacturés par des détaillants et des industriels fournissant directement à la consommation, ce délai est d'un mois. Le délai est interrompu s'il est procédé à des réfections ou à des réparations, mais recommence à courir après que ces réfections ou réparations sont terminées.»

- D) artikel 2276, gewijzigd bij de wet van 5 juli 1963;
- E) artikel 2276*bis*, ingevoegd bij de wet van 8 augustus 1985;
- F) artikel 2276*ter*, ingevoegd bij de wet van 19 februari 1990;
- G) artikel 2277;
- H) artikel 2277*bis*, ingevoegd bij de wet van 6 augustus 1993;
- I) artikel 2278.

Art. 32.

De artikelen 2279, gewijzigd bij de wet van 22 juni 1953, en 2280 van hetzelfde wetboek worden ondergebracht in een nieuw hoofdstuk VI, met het volgende opschrift:

«Hoofdstuk VI. Bescherming van de bezitter te goeder trouw.»

Hoofdstuk III.

Wijzigingen aan andere titels van het Burgerlijk Wetboek

Art. 33

Artikel 1648 van hetzelfde wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 1648. § 1. Behoudens bedrog van de verkoper verliest de koper het recht om zich te beroepen op koopvernietigende gebreken, indien hij niet binnen een redelijke termijn nadat hij deze heeft ontdekt of had behoren te ontdekken, de verkoper hiervan schriftelijk in kennis stelt, onder opgave van de aard van het gebrek, of de aanstelling van een deskundige vordert.

De termijnen en vormen voor het bezwaar van de koper en het deskundigenonderzoek worden voor bepaalde verkoopovereenkomsten nader bepaald door bijzondere regels.

§ 2. Bij gebreken die reeds zichtbaar waren ten tijde van de levering van waren of bewerkte voortbrengselen door kleinhandelaars en nijveraars die rechtstreeks voor het verbruik leveren, bedraagt deze termijn een maand. De termijn wordt gestuit indien wordt overgegaan tot verbetering of herstellingen, doch begint opnieuw te lopen nadat deze verbeteringen of herstellingen zijn gedaan.»

Art. 34

L'article 1759 du même Code, abrogé par la loi du 20 février 1991, est rétabli dans la formulation suivante:

«Art. 1759. Sauf dol de la part de la partie cocontractante, le bailleur perd le droit d'invoquer la responsabilité du locataire ou du fermier pour le dommage causé à la chose louée ou pour la perte partielle de celle-ci, s'il ne le dénonce pas par écrit au locataire ou fermier, en en précisant la nature, ou s'il ne demande pas la désignation d'un expert dans un délai raisonnable à partir du moment où il l'a constaté ou aurait dû le constater.»

Art. 35

L'article 1782 du même Code, dont le texte actuel devient le § 1er, est complété par un § 2, libellé comme suit:

«§ 2. Sauf dol de la part du voiturier, l'autre partie perd le droit d'invoquer la responsabilité du voiturier quant aux avaries et à la perte partielle du bien transporté si elle n'introduit pas de réclamation écrite auprès du voiturier, en précisant la nature de ces avaries ou de cette perte, ou si elle ne demande pas la désignation d'un expert immédiatement après qu'elle les a constatées ou aurait dû les constater.

Les délais et les formes afférents de cette réclamation et de cette expertise sont précisés par des règles particulières pour certains contrats de transport.»

Art. 36

L'article 1792 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art.1792. Les architectes et les entrepreneurs garantissent, sauf cas de force majeure:

1° que les édifices construits ne périssent pas en tout ou en partie par des vices de construction, en ce compris notamment le vice du sol, pendant une période qui, nonobstant toute clause contraire, ne peut être inférieure à dix ans, à compter de leur réception;

2° le bon fonctionnement des autres éléments de l'équipement du bâtiment pendant une durée qui, nonobstant toute clause contraire, ne peut être inférieure à deux ans, à compter de leur réception.»

Art. 34

Artikel 1759 van hetzelfde wetboek, opgeheven bij de wet van 20 februari 1991, wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing:

«Art. 1759. Behoudens bedrog van de wederpartij verliest de verhuurder of verpachter het recht om zich te beroepen op de aansprakelijkheid van de huurder of pachter wegens schade aan of gedeeltelijk verlies van het verhuurde of verpachte goed, indien hij niet binnen een redelijke termijn nadat hij deze heeft ontdekt of had behoren te ontdekken, de huurder of pachter hiervan schriftelijk in kennis stelt, onder opgave van de aard van het gebrek, of de aanstelling van een deskundige vordert.».

Art. 35

Artikel 1782 van hetzelfde wetboek, waarvan de tegenwoordige tekst § 1 zal vormen, wordt aangevuld met een § 2, luidend:

«§ 2. Behoudens bedrog van de wederpartij verliest de andere partij het recht om zich te beroepen op de aansprakelijkheid van de vervoerder wegens schade aan of gedeeltelijk verlies van het vervoerde goed, indien hij niet onverwijld nadat hij deze heeft ontdekt of had behoren te ontdekken, bij de vervoerden schriftelijk bezwaar indient, onder opgave van de aard van de schade of het verlies, of de aanstelling van een deskundige vordert.

De termijnen en vormen voor dit bezwaar en dit deskundigenonderzoek worden voor bepaalde vervoerovereenkomsten nader bepaald door bijzondere regels.».

Art. 36

Artikel 1792 van hetzelfde wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 1792. De aannemers en de architecten waarborgen, behoudens overmacht:

1° dat de opgerichte gebouwen niet geheel of gedeeltelijk tenietgaan door gebreken in de bouw, waaronder ook begrepen de ongeschiktheid van de grond, gedurende een termijn die, niettegenstaande elk strijdig beding, niet minder dan tien jaar mag bedragen, te rekenen vanaf de keuring;

2° de behoorlijke werking van de uitrusting van het gebouw voor het overige gedurende een termijn die, niettegenstaande elk strijdig beding, niet minder dan twee jaar mag bedragen, te rekenen vanaf de keuring.».

Art. 37

Un article 1792*bis* libellé comme suit, est inséré dans le même Code:

«Art. 1792*bis*. Sauf dol de la part du maître de l'ouvrage, l'adjudicateur perd le droit d'invoquer les vices affectant la construction, que ceux-ci portent ou non atteinte à la solidité du bâtiment, ou affectant un autre ouvrage ou service, qui étaient apparents dès la réception de l'ouvrage ou du service, s'il ne les dénonce pas par écrit à la partie cocontractante au plus tard lors de cette réception, en en précisant la nature ou s'il n'émet pas de réserves à cette occasion et ne demande pas la désignation d'un expert.

Sauf dol de la part de la partie cocontractante, le maître de l'ouvrage perd, après la réception de l'ouvrage ou du service, le droit d'invoquer les vices cachés affectant la construction, que ceux-ci portent ou non atteinte à la solidité du bâtiment, ou affectant un autre ouvrage ou service, s'il ne les dénonce pas par écrit à la partie cocontractante, en en précisant la nature, ou s'il ne demande pas la désignation d'un expert dans un délai raisonnable à partir du moment où il les a constatés ou aurait dû les constater.

Les délais et les formes de cette réclamation et de cette expertise sont précisés par des règles particulières pour certains contrats d'entreprise. L'article 1648, § 2, s'applique par analogie.

La perte de ce droit par le maître de l'ouvrage n'exonère nullement les parties de leur responsabilité envers les tiers.»

Art. 38

Un article 1887*bis*, libellé comme suit, est inséré dans le même Code:

«Art. 1887*bis*. Sauf dol de la part de l'emprunteur, le prêteur perd le droit d'invoquer la responsabilité de l'emprunteur pour le dommage causé au bien emprunté ou la perte partielle de celui-ci, s'il ne le dénonce pas par écrit à l'emprunteur, en en précisant la nature, ou s'il ne demande pas la désignation d'un expert dans un délai raisonnable après qu'il a constaté ou aurait dû le constater.»

Art. 37

Een artikel 1792*bis*, luidend als volgt, wordt in hetzelfde wetboek ingevoegd:

«Art. 1792*bis*. Behoudens bedrog van de wederpartij verliest de opdrachtgever het recht om zich te beroepen op gebreken in de bouw, ongeacht of zij de stevigheid van het gebouw aantasten of niet, of in een ander werk of dienst, die reeds zichtbaar waren bij de keuring van het werk of de dienst, indien hij niet ten laatste bij de keuring de wederpartij hiervan schriftelijk in kennis stelt, onder opgave van de aard van het gebrek, of daarbij voorbehoud maakt en binnen een redelijke termijn de aanstelling van een deskundige vordert.

Behoudens bedrog van de wederpartij verliest de opdrachtgever na de keuring van het werk of de dienst het recht om zich te beroepen op verborgen gebreken in de bouw, ongeacht of zij de stevigheid van het gebouw aantasten of niet, of in een ander werk of dienst, indien hij niet binnen een redelijke termijn nadat hij deze heeft ontdekt of had behoren te ontdekken, de wederpartij hiervan schriftelijk in kennis stelt, onder opgave van de aard van het gebrek, of de aanstelling van een deskundige vordert.

De termijnen en vormen voor dit bezwaar en dit deskundigenonderzoek worden voor bepaalde aannemingsovereenkomsten nader bepaald door bijzondere regels. Artikel 1648, § 2, is van overeenkomstige toepassing.

Het verlies van het recht door de opdrachtgever doet op zichzelf geen afbreuk aan de aansprakelijkheid van partijen jegens derden.».

Art. 38

Een artikel 1887*bis*, luidend als volgt, wordt in hetzelfde wetboek ingevoegd:

«Art. 1887*bis*. Behoudens bedrog van de ontlener verliest de uitlener het recht om zich te beroepen op de aansprakelijkheid van de lener wegens schade aan of gedeeltelijk verlies van het geleende goed, indien hij niet binnen een redelijke termijn nadat hij deze schade of dit verlies heeft ontdekt of had behoren te ontdekken, de ontlener hiervan schriftelijk in kennis stelt, onder opgave van de aard van de schade of het verlies, of de aanstelling van een deskundige vordert.».

Art. 39

Un article 1934*bis*, libellé comme suit, est inséré dans le même Code:

«Art. 1934*bis*. Sauf dol de la part du dépositeur, le déposant ou celui qui a été désigné pour recevoir la chose déposée, perd le droit d'invoquer la responsabilité du dépositaire pour le dommage causé à la chose déposée ou la perte partielle de celle-ci, s'il ne le dénonce pas par écrit au dépositaire, en en précisant la nature, ou s'il ne demande pas la désignation d'un expert dans un délai raisonnable après qu'il l'a constaté ou aurait dû le constater.»

Art. 40

Un article 2281, libellé comme suit, est inséré dans le livre III du même Code, sous un titre XXI (nouveau), intitulé «Notification»:

«Art. 2281. Les notifications qui doivent être écrites pour pouvoir être invoquées par le notifiant englobent également les télégrammes, les télex, les télécopies ou les autres moyens de télécommunication produisant un écrit du côté du destinataire.»

Art. 41

Sont abrogés dans le même Code :

- A) l'article 224, § 2, remplacé par la loi du 14 juillet 1976;
- B) l'article 475;
- C) l'article 488*bis*, j, alinéas 1er à 4, inséré par la loi du 18 juillet 1991;
- D) l'article 1304, modifié par la loi du 14 juillet 1976;
- E) l'article 1423;
- F) l'article 1622;
- G) l'article 1676;
- H) l'article 1728*quater*, § 1er, alinéa 3, inséré par la loi du 29 décembre 1983;
- I) l'article 28 de la loi sur les baux commerciaux, remplacée par la loi du 30 avril 1951;
- J) l'article 1907*ter*, alinéa 3, remplacé par la loi du 27 juillet 1934.

Art. 39

Een artikel 1934*bis*, luidend als volgt, wordt in hetzelfde wetboek ingevoegd:

«Art. 1934*bis*. Behoudens bedrog van de bewaarnemer verliest de bewaargever of degene die is aangewezen om het in bewaring gegeven goed te ontvangen, het recht om zich te beroepen op de aansprakelijkheid van de bewaarnemer wegens schade aan of gedeeltelijk verlies van het in bewaring gegeven goed, indien hij niet binnen een redelijke termijn nadat hij deze schade of dit verlies heeft ontdekt of had behoren te ontdekken, de bewaarnemer hiervan schriftelijk in kennis stelt, onder opgave van de aard van de schade of het verlies, of de aanstelling van een deskundige vordert.».

Art. 40

In boek III van hetzelfde wetboek wordt, onder een titel XXI (nieuw), met als opschrift «Kennisgeving», een artikel 2281 ingevoegd, luidend:

«Art. 2281. Wanneer een kennisgeving schriftelijk dient te gebeuren om door de kennisgever te kunnen worden ingeroepen, omvat dit ook kennisgevingen per telegram, telex, telefax of andere telecommunicatiemiddelen die resulteren in een schriftelijk stuk aan de zijde van de bestemming.».

Art. 41

Worden opgeheven in hetzelfde wetboek:

- A) artikel 224, § 2, vervangen bij de wet van 14 juli 1976;
- B) artikel 475;
- C) artikel 488*bis*, j, eerste tot vierde lid, ingevoegd bij de wet van 18 juli 1991;
- D) artikel 1304, gewijzigd bij de wet van 14 juli 1976;
- E) artikel 1423;
- F) artikel 1622;
- G) artikel 1676;
- H) artikel 1728*quater*, § 1, derde lid, ingevoegd bij de wet van 29 december 1983;
- I) artikel 28 van de handelshuurwet, vervangen bij de wet van 30 april 1951;
- J) artikel 1907*ter*, derde lid, vervangen bij de wet van 27 juli 1934.

Chapitre IV.

Modifications du Code judiciaire

Art. 42

L'article 588, 6°, du Code judiciaire est abrogé.

Art. 43

Un article 589*bis*, libellé comme suit, est inséré dans le même Code:

«Art. 589*bis*. Le président du tribunal compétent, saisi par voie de requête ou de citation, statue sur les demandes de désignation d'un expert dont question aux articles 1648, 1759, 1782, § 2, 1792*bis*, 1887 ou 1934*bis* du Code civil.»

Art. 44

Un article 1041*bis*, libellé comme suit, est inséré dans le même Code:

«Art. 1041*bis*. Les ordonnances relatives à des demandes de désignation d'un expert dont question aux articles 1648, 1759, 1782, § 2, 1792*bis*, 1887 ou 1934*bis* du Code civil sont exécutoires sur la minute.

L'opposition peut être formée par simple requête.»

Chapitre V.

Autres dispositions modificatives et abrogatoires

Art. 45

L'article 26 du titre préliminaire du Code de procédure pénale, remplacé par la loi du 30 mai 1961, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 26. L'action civile résultant d'une infraction sera prescrite selon les règles du Code civil ou des lois particulières s'appliquant à l'action en réparation. Elle ne peut toutefois se prescrire avant l'action publique.»

Hoofdstuk IV.

Wijzigingen aan het Gerechtelijk Wetboek

Art. 42

Artikel 588, 6°, van het Gerechtelijk Wetboek wordt opgeheven.

Art. 43

Een artikel 589*bis*, luidend als volgt, wordt in hetzelfde wetboek ingevoegd:

«Art. 589*bis*. De voorzitter van de bevoegde rechtbank doet op verzoekschrift of dagvaarding uitspraak op de vorderingen tot aanstelling van een deskundige waarvan sprake in de artikelen 1648, 1759, 1782, § 2, 1792*bis*, 1887 of 1934*bis* van het Burgerlijk Wetboek.»

Art. 44

Een artikel 1041*bis*, luidend als volgt, wordt in hetzelfde wetboek ingevoegd:

«Art. 1041*bis*. Beschikkingen inzake vorderingen tot aanstelling van een deskundige, waarvan sprake in de artikelen 1648, 1759, 1782, § 2, 1792*bis*, 1887 of 1934*bis* van het Burgerlijk Wetboek zijn uitvoerbaar op de minuut.

Verzet kan worden gedaan bij eenvoudig verzoekschrift.»

Hoofdstuk V.

Andere wijzigings- en opheffingsbepalingen

Art. 45

Artikel 26 van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van Strafvordering, vervangen bij de wet van 30 mei 1961, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 26. De burgerlijke aanspraak volgend uit een misdrijf verjaart volgens de regels van het Burgerlijk Wetboek of van de bijzondere wetten die van toepassing zijn op de aanspraak tot schadevergoeding. Zij kan echter niet verjaren vóór de strafvordering.»

Art. 46

A l'article 9 de la loi du 16 mai 1900 sur le régime successoral des petits héritages, remplacé par la loi du 20 décembre 1961, les mots «;elle doit être, à peine de forclusion, introduite dans l'année qui suit la vente, l'évacuation de l'habitation ou la cession de l'exploitation qui y donne lieu» sont supprimés.

Art. 47

A l'article 27, alinéa 1er, de l'arrêté royal n°150 du 18 mars 1935 coordonnant les lois relatives à l'organisation et au fonctionnement de la Caisse des dépôts et consignations et y apportant des modifications en vertu de la loi du 31 juillet 1934, la première phrase est remplacée par la disposition suivante:

«Six mois au plus tard avant que la créance sur des avoirs, titres ou valeurs détenus par la Caisse de dépôts et consignations pour le compte de tiers ne se prescrive, cette Caisse avise par lettre recommandée les ayants droit connus de la prescription imminente».

Art. 48

L'article 16, alinéa 2, de la loi du 26 décembre 1956 sur le service des postes, modifié par la loi du 21 mars 1991, est remplacé par l'alinéa suivant:

«La demande de remise de ceux-ci ainsi que des valeurs trouvées par la Poste se prescrit selon les règles du Code civil.»

Art. 49

A l'article 8 de la loi du 6 février 1970 relative à la prescription des créances à charge ou au profit de l'Etat et des provinces, modifié par la loi du 24 décembre 1976, sont apportées les modifications suivantes:

A) l'alinéa 1er est remplacé par la disposition suivante:

«Les articles 103, 104, 105 et 107 des lois sur la comptabilité de l'Etat, coordonnées le 17 juillet 1991, sont applicables aux créances à charge ou au profit des provinces.»;

B) à l'alinéa 2, 1°, les mots «l'article 5» sont remplacés par les mots «l'article 104 des lois sur la comptabilité de l'Etat, coordonnées le 17 juillet 1991.».

Art. 46

In artikel 9 van de wet van 16 mei 1900 tot wijziging van het erfstelsel voor de kleine nalatenschappen, vervangen bij de wet van 20 december 1961, worden de woorden «; zij moet op straffe van verval worden ingediend binnen een jaar na de verkoop, de ontruiming van de woning of de staking van het bedrijf dat er aanleiding toe geeft» geschrapt.

Art. 47

In artikel 27, eerste lid, van het koninklijk besluit nr. 150 van 18 maart 1935 tot samenschakeling van de wetten betreffende de inrichting en de werking van de deposito- en consignatiekas en tot aanbrenging van wijzigingen daarin krachtens de wet van 31 juli 1934, wordt de eerste zin vervangen door de volgende bepaling:

«Op zijn laatst zes maanden vóór de schuldvordering op tegoeden, titels of effecten die de Deposito- en Consignatiekas voor rekening van derden onder zich houdt, verjaart, geeft deze kas bij aangekende brief bericht aan de gekende rechthebbenden van de naderende verjaring.».

Art. 48

Artikel 16, lid 2, van de Postwet van 26 december 1956, gewijzigd bij de wet van 21 maart 1991, wordt vervangen door het volgende lid:

«De vordering tot afgifte daarvan alsmede van de door de Post gevonden waarden verjaart volgens de regels van het Burgerlijk Wetboek.».

Art. 49

In artikel 8 van de wet van 6 februari 1970 betreffende de verjaring van schuldvorderingen ten laste of ten voordele van de staat en de provinciën, gewijzigd bij de wet van 24 december 1976, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A) het eerste lid wordt vervangen door het volgende lid:

«De artikelen 103, 104, 105 en 107 van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991, zijn toepasselijk op de schuldvorderingen ten laste of ten voordele van de provinciën.»;

B) in het tweede lid, 1°, worden de woorden «artikel 5» vervangen door de woorden «artikel 104 van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991».

Art. 50

A l'article 6, alinéa 1er, de la loi du 9 juillet 1971 réglementant la construction d'habitations et la vente d'habitations à construire ou en voie de construction, les mots «Les articles 1792 et 2270 du Code civil sont également applicables» sont remplacés par les mots «L'article 1792 du Code civil est également applicable».

Art. 51

A l'article 107 des lois sur la comptabilité de l'Etat, coordonnées le 17 juillet 1991, les mots «des dispositions qui précèdent» sont remplacés par les mots «des règles de prescription».

Art. 52

A l'article 35 de la loi du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre, sont apportées les modifications suivantes:

A) les § 1er à 3 sont abrogés;

B) au § 4, la première phrase est précédée par les mots «Outre les motifs d'interruption prévus par le Code civil,».

Art. 53

A l'article 20 de la loi du 16 février 1994 régissant le contrat d'organisation de voyages et le contrat d'intermédiaire de voyages, sont apportées les modifications suivantes:

A) l'alinéa 1er est complété par ce qui suit: «S'il n'observe pas ces règles, le voyageur perd le droit d'invoquer ce défaut.»;

B) l'article est complété par les alinéas suivants:

«Sauf dol de la partie cocontractante, le voyageur perd le droit d'invoquer les défauts qu'il n'a pas constatés sur place, s'il ne dépose pas réclamation par écrit auprès de la partie cocontractante dans un délai d'un mois après qu'il les a découverts ou aurait dû les découvrir, en précisant la nature du défaut.

Sauf dol de la partie cocontractante, le voyageur perd le droit à l'indemnisation pour la non-exécution du contrat, prévue à l'article 14, §2, à la suite de la résiliation du contrat ou de la non-acceptation d'une

Art. 50

In artikel 6, eerste lid, van de wet van 9 juli 1971 tot regeling van de woningbouw en de verkoop van te bouwen of in aanbouw zijnde woningen, worden de woorden «De artikelen 1792 en 2270 van het Burgerlijk Wetboek zijn» vervangen door de woorden «Artikel 1792 van het Burgerlijk Wetboek is».

Art. 51

In artikel 107 van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991, worden de woorden «de voorgaande bepalingen» vervangen door de woorden «de verjaringsregels».

Art. 52

In artikel 35 van de wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomsten worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A) de §§ 1 tot 3 worden opgeheven;

B) in § 4, eerste zin, worden tussen de woorden «wordt» en «gestuit» de woorden «, behalve door de stuitingsgronden van het Burgerlijk Wetboek,».

Art. 53

In artikel 20 van de wet van 16 februari 1994 tot regeling van het contract tot reisorganisatie en reisbemiddeling worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A) het eerste lid wordt aangevuld als volgt: «Bij niet-naleving verliest de reiziger het recht zich op die tekortkoming te beroepen, behoudens bedrog van de tegenpartij.»;

B) het artikel wordt aangevuld met de volgende leden:

«Behoudens bedrog van de tegenpartij, verliest de reiziger het recht zich te beroepen op tekortkomingen die hij niet ter plaatse heeft vastgesteld, indien hij niet binnen één maand nadat hij deze heeft ontdekt of had behoren te ontdekken, bij de wederpartij schriftelijk bezwaar indient, onder opgave van de aard van de tekortkoming.

Behoudens bedrog van de tegenpartij, verliest de reiziger het recht op schadevergoeding voor het niet-uitvoeren van de overeenkomst overeenkomstig artikel 14, § 2, ingevolge verbreking of niet-aanvaarding

modification, s'il ne dépose pas réclamation ou n'émet pas de réserves par écrit auprès de la partie cocontractante dans le mois de la résiliation ou de la modification.

Art. 54

Dans l'article 174, alinéa 1er, 1°, 2°, 3°, 4°, 5°, 6°, 7° et 9°, de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994, les mots «deux ans» sont chaque fois remplacés par les mots «trois ans».

Art. 55

Sont abrogés:

A) l'article 27 du titre préliminaire du Code de procédure pénale, remplacé par la loi du 30 mai 1961;

B) l'article 9 de la loi du 25 août 1891 portant révision du titre du Code de commerce concernant les contrats de transport, modifié par la loi du 6 août 1993;

C) les articles 193 à 194, premier au quatrième tiret, des lois coordonnées sur les sociétés commerciales;

D) l'article 32 de la loi du 11 juin 1874 sur les assurances, modifiée par la loi du 30 mai 1961;

E) l'article 266, alinéas 3 et 4, du livre II du Code de commerce, modifié par les lois du 28 novembre 1928 et du 11 avril 1989;

F) l'article 269 du livre II du même Code, modifié par la loi du 28 novembre 1928;

G) l'article 7, alinéa 1er, de la loi du 31 août 1891 portant tarification et recouvrement des honoraires des notaires;

H) l'article 5 de la loi du 1er mai 1913 sur le crédit des petits commerçants et sur les intérêts moratoires;

I) le chapitre III, comprenant les articles 18 à 20, de la loi du 25 octobre 1919 sur la mise en gage du fonds de commerce, l'escompte et le gage de la facture ainsi que l'agrégation et l'expertise des fournitures faites directement à la consommation;

J) les articles 25, 26 et 31 de l'arrêté royal N° 150 du 18 mars 1935 coordonnant les lois relatives à l'organisation et au fonctionnement de la Caisse des

van een wijziging, indien hij niet binnen een maand na de verbreking of wijziging bij de wederpartij schriftelijk bezwaar indient of voorbehoud maakt.».

Art. 54

In artikel 174, eerste lid, 1°, 2°, 3°, 4°, 5°, 6°, 7° en 9°, van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, worden de woorden «twee jaar» vervangen door de woorden «drie jaar».

Art. 55

Worden opgeheven:

A) artikel 27 van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van Strafvordering, vervangen bij de wet van 30 mei 1961;

B) artikel 9 van de Vervoerwet, gewijzigd bij de wet van 6 augustus 1993;

C) de artikelen 193 en 194, eerste tot vierde streepje van de Vennootschappenwet;

D) artikel 32 van de Verzekeringwet, gewijzigd bij de wet van 30 mei 1961;

E) artikel 266, derde en vierde lid, van boek II van het Wetboek van Koophandel, gewijzigd bij de wetten van 28 november 1928 en 11 april 1989;

F) artikel 269 van boek II van hetzelfde wetboek, gewijzigd bij de wet van 28 november 1928;

G) artikel 7, lid 1, van de wet van 31 augustus 1891 houdende tarificatie en invordering van de honoraria van de notarissen;

H) artikel 5 van de wet van 1 mei 1913 op het krediet der kleinhandelaars en ambachtslieden en op de interesten wegens vertraagde betaling;

I) hoofdstuk III, dat de artikelen 18 tot 20 omvat, van de wet van 25 oktober 1919 betreffende het in pand geven van een handelszaak, het endossement van de factuur, alsmede de aanvaarding en de keuring van de rechtstreeks voor het verbruik gedane leveringen;

J) de artikelen 25, 26 en 31 van het koninklijk besluit nr. 150 van 18 maart 1935 tot samenschakeling van de wetten betreffende de inrichting en de

dépôts et consignations et y apportant des modifications en vertu de la loi du 31 juillet 1934;

K) l'article 59 de la loi du 5 mai 1936 sur l'affrètement fluvial;

L) l'article 27, 3°, de la loi du 2 mai 1956 sur le chèque postal, remplacé par la loi du 6 février 1970;

M) les articles 1er à 6 de la loi du 6 février 1970 relative à la prescription des créances à charge ou au profit de l'Etat et des provinces;

N) l'article 7 de la même loi, modifié par la loi du 24 décembre 1976;

O) l'article 15 de la loi du 3 juillet 1978 relative aux contrats de travail, modifié par la loi du 22 janvier 1985;

P) l'article 8, alinéa 1er, de la loi du 29 août 1988 relative au régime successoral des exploitations agricoles en vue d'en promouvoir la continuité;

Q) l'article 15, §1er, de la loi du 21 novembre 1989 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs;

R) l'article 30, alinéas 1er et 2, de la loi du 16 février 1994 régissant le contrat d'organisation de voyages et le contrat d'intermédiaire de voyages;

S) les articles 100, 101, 102 et 106 des lois sur la comptabilité de l'Etat, coordonnées le 17 juillet 1994;

T) l'article 26 de la loi du 13 avril 1995 relative au contrat d'agence commerciale.

Chapitre VI.

Disposition transitoire.

Art. 56

Dans les cas où la présente loi abrège un délai de prescription ou abroge un motif de suspension, cette règle est également applicable aux prescriptions en cours, étant entendu que la prescription n'intervient pas avant l'expiration d'un délai de trois ans suivant l'entrée en vigueur de la présente loi, sauf dans le cas où la prescription serait intervenue plus tôt en vertu de l'ancienne réglementation.

werking van de deposito- en consignatiekas en tot aanbrenging van wijzigingen daarin krachtens de wet van 31 juli 1934;

K) artikel 59 van de wet van 5 mei 1936 op de rivierbevrachting;

L) artikel 27, 3°, van de wet van 2 mei 1956 op de postcheque, vervangen bij de wet van 6 februari 1970;

M) de artikelen 1 tot 6 van de wet van 6 februari 1970 betreffende de verjaring van schuldvorderingen ten laste of ten voordele van de staat en de provincien;

N) artikel 7 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 24 december 1976;

O) artikel 15 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten, gewijzigd bij de wet van 22 januari 1985;

P) artikel 8, eerste lid, van de wet van 29 augustus 1988 op de erfregeling inzake landbouwbedrijven met het oog op het bevorderen van de continuïteit;

Q) artikel 15, § 1, van de wet van 21 november 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen;

R) artikel 30, eerste en tweede lid, van de wet van 16 februari 1994 tot regeling van het contract tot reisorganisatie en reisbemiddeling;

S) de artikelen 100, 101, 102 en 106 van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1994;

T) artikel 26 van de wet van 13 april 1995 betreffende de handelsagentuurovereenkomst.

Hoofdstuk VI.

Overgangsbepaling

Art. 56

In de gevallen waarin deze wet een verjaringstermijn inkort of een schorsingsgrond doet vervallen, is deze regel ook van toepassing op de lopende verjaringen, met dien verstande dat de verjaring niet eerder intreedt dan drie jaar na de inwerkingtreding van deze wet, tenzij zij volgens de oude regels eerder zou zijn ingetreden.

Le fait que la présente loi prolonge le délai de prescription ou en retarde le point de départ ne peut avoir pour conséquence de rendre à nouveau exigible une action prescrite au moment de son entrée en vigueur.

Dans les cas où la présente loi étend les motifs d'interruption ou prévoit une prolongation, elle est applicable aux prescriptions en cours, même si le motif d'interruption ou le motif de prolongation est antérieur à son entrée en vigueur. La disposition qui précède ne peut cependant avoir pour conséquence qu'une action prescrite lors de son entrée en vigueur devienne à nouveau exigible.

1er juillet 1997

In de gevallen waarin deze wet de verjaringstermijn verlengt of het vertrekpunt ervan verlaat, kan dit niet tot gevolg hebben dat een aanspraak die bij de inwerkingtreding ervan is verjaard, opnieuw opeisbaar zou worden.

In de gevallen waarin deze wet de stuitingsgronden verruimt of verlenging invoert, is ze van toepassing op de lopende verjaringen, ook al dateert de stuitingsgrond of verlengingsgrond van voor haar inwerkingtreding. Dit kan echter niet tot gevolg hebben dat een aanspraak die bij de inwerkingtreding ervan is verjaard, opnieuw opeisbaar zou worden.

1 juli 1997

G. BOURGEOIS
K. VAN HOOREBEKE